

TELLIJATELE

Otsime Eesti Nokiat, aga meil juba on Estonia

Kui maailmas on tarvis n-ö ametlikul tasemel tutvustada Eestit, on kindla peale minek, kui mainida Estonia klavereid. ▶**Tööstus**

INTERVJUU

Toetus sõltub kasulikkusest Eestile

EASI endise juhi **RAUL PARUSKI** sõnul ei mõista ta hukka firmasid, kes kasutavad seaduslikke võimalusi oma kulude vähendamiseks. ▶**6-7**

Äripäev

Teisipäev, 19. märts 2013
nr 54 (4711) **2,50 eurot**

↓ **EUR/USD**
1,2929

↑ **USD/EUR**
0,7735

↓ **EUR/SEK**
8,3370

↓ **NordPool**
45,14

↑ **Euribor**
0,326%

Rõivakaupmehe rekordkäive

KIIRMOEKAUPLUSI haldava LPP Retail Estonia juhatuse liige Hendrik Ilja Pass näeb firma suurepärase tulemuste taga õnnestunud kollektioone ja hinnatõusust hoidumist. FOTO: ERAKOGU

▶ Rõivaste jaemüüja LPP Retail Estonia OÜ, kes haldab kauplusekette Reserved, Mohito, Cropptown ja House, kasvatas eelmisel aastal käivet 18%. See on üle kahe korra enam kui konkurentidel keskmiselt. ▶**4-5**

POLIITIKA

Kas uuele erakonnale jagub toetajaid

Sotsioloog Andrus Saare hinnangul ei ole parempoolsed erakonnad majanduskasvu arendamisega tegelenud, aga ta kahtleb, kas Jaan Männiku kavandatavale parteile jagub valijaid. ▶**3**

LOGISTIKA

Reegleid täidetakse vahelejäämise hirmus

Ohutu lao pidamiseks ei piisa reeglitest ja koolitusest, vaid kõige aluseks on pidev kontroll. Surmavaks vigastuseks piisab ainult ühe tellise pudenemisest, riulites on aga kaupa tonnides. ▶**10-11**

INVESTOR

Küprose plaan teenis ära Putini meelepaha

Küprose plaanitat pangahoiuste maks ärritas Küprose elanike kõrval ka Venemaa presidenti Vladimir Putinit, kes nimetas otsust ebaõiglaseks, ebaprofessionaalseks ning ohtlikuks. ▶**16-17**

KOLUMN

„Uue erakonna loomine on üks lahendus, kuidas vältida parempoolsuse stagnatsiooni.“

Eesti Panga nõukogu esimees Jaan Männiku hinnangul on tarvis, et poliitika muutuks usaldusväärseks. ▶**14**

ÄRIPÄEV 19. märts 2013

toimetaja Vilja Kiisler, tel 6670 150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

TEGIJA

Taavi Veskimägi

Eleringil läheb kolmandik käibest kasumiks

↑ Ikka on hea lugeda, kui mõnel Eesti ettevõttel hästi läheb. Eleringil läheb, saada 110miljonilise käibe käibe juures 35 miljonit kasumit kõlab paljudele unistusena. Pilti toob teravamaid toone see, et tegemist on monopoliga, kelle külge me oleme alumiiniumtraadiga tuge-

vasti seotud. Lohutuseks lubab Eleringi juht Taavi Veskimägi rekordilise kasumi investeerida, sest käimas on mahukas investeerimisprogramm, mis kestab 2015. aastani. Sama fraasi kasutas Elering ka mullu, ainult siis pidi kapitalimahukas investeerimisperiood kestma 2014. aastani.

ONLINE-INTERVJUU

Esita küsimus Maxima Eesti tegevjuhile!

Maxima Eesti tegevjuht Vaidotas Pacesa vastab kolmapäeval Äripäeva lugejate küsimustele. Küsimusi võib esitada eesti keeles ja vastused tõlgitakse eesti keelde.

MAXIMA Eesti tegevjuht Vaidotas Pacesa on tunistanud, et üks tema eesmärke on viia Maxima Rimist mööda.

PÄEVA FAKT

34,9

MILJONIT EUROOT puhaskasumit teenis mullu Elering, mis vastutab elektri kättesaadavuse tagamise eest. Firma käive on 109,5 miljonit eurot. Ettevõtte äritulud kasvasid võrreldes möödunud aastaga 14,9 miljoni euro ehk 16 protsendi võrra, kulud aga 2,1 miljoni ehk kolme protsendi võrra.

AJALOO ILU

Keskerakonna heitlused

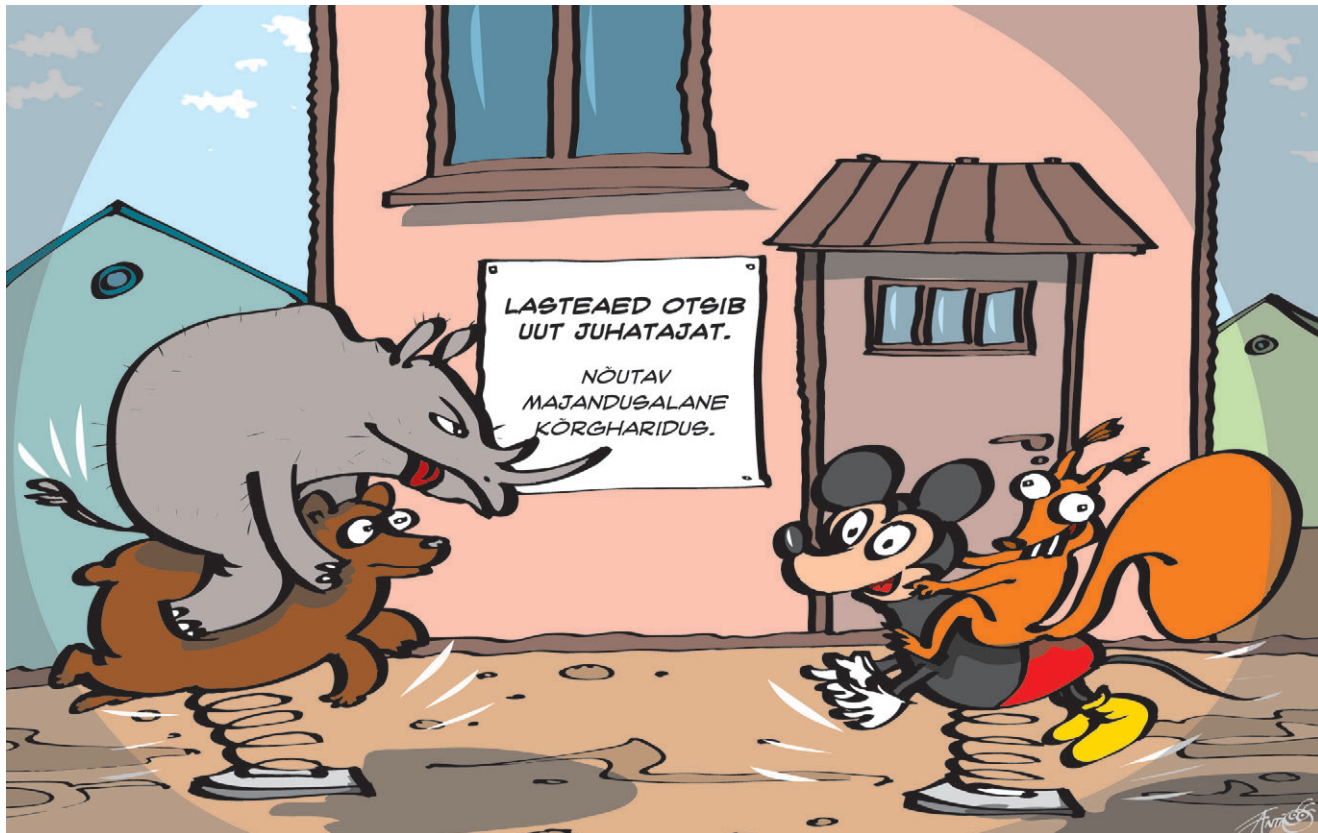
19. märtsil 2012 viskas Keskerakonna juhatus parteist välja endise siseministri Kalle Laaneti, kes oli erakonna suhtes liiga kriitiline. Samuti Keskerakonda kritiseerinud Rainer Vakra sai noomituse, kuid lahkus erakonnast koos Siiri Oviiri, Vilja Savisaar-Toomasti, Ain Seppiku, Toomas Vareki, Inara Luigase, Lembit Kaljuvee ja Deniss Boroditšiga.

Hetkeseis. Hiljuti sattus meediaväljaannete valdusse Keskerakonna peasekretäri Priit Toobali kiri partei juhile Edgar Savisaarele, kus peasekretär pani ette vabastada ametist Tallinna nelja ametkonna juhid, sest nad pole täitnud oma rahalisi kohustusi erakonna ees. Prokuratuur kaalus kriminaalasja algatamist, kuid ei teinud seda, sest ei näinud juhtumist korruptsiooni tunnuseid.

TÄNA

Mida hakata peale EASiga?

KUULA KUKU RAADIOST PÄRAST KL 13 UUDISEID

ILLUSTRATSIOON: ANTI VEERMAA

JUHTKIRI

Uus erakond peab sihiks seadma majanduskasvu

Eesti Panga nõukogu esimehe ametist lahkuva Jaan Männiku idee luua uus parempoolne erakond on hästi ajastatud: värske poliitilise jõu ootus on ühiskonnas tugev ja järgmiste riigikogu valimisteni on aega just erakonna loomise jaagu.

Kuigi Äripäev kahtleb Männiku enda sobivuses erakonna juhiks, oleme nõus sellega, et nii Reformierakonna kui ka IRLi skandaalid on ammendanud mõlema partei usalduskrediidi. Reformierakond näib uskuvat, et Kristen Michali tagasiastumine justiitsministri kohalt tõmbas probleemidele joone alla. Nn jääkeldri protsess on suunatud Rahvakogusse, ent sellega on kogu avalikkuse teadvuses paigast nihkunud fookus, millest ettevõtmise üldse alguse sai. 2012. aasta poliitilist kriisi ei põhjustanud mitte valimissüsteem, mis on osutunud Rahvakogus diskuteeritumaks teemaks, vaid vassimine erakondade rahastamise asjus. Seda on praegu kahjuks unustama hakatud.

Sumbumisoht. Kui Rahvakogu peaks lõppema fiaskoga – seda isegi mitte niivõrd paljude ettepanekute ebapädevuse, kuivõrd näiteks seetõttu, et arutelupäevadel mingi reaalse tulemuseni ei jõuta –, siis võib see anda tagasilöögi osalusdemokraatia arengule pikkadeks aastateks. See süstiks suurparteidesse uut jõudu väita, et nende valitsemisele alternatiivi ei olegi. Kuna ei "Harta 12" seltskonnast, NO99 kriitilistest mõtlejatest ega vabakondadest, ammugi mitte suurparteidest pettumusega lahkulöönnute hulgast pole esile kerkinud uusi jõulisi poliitilisi liidreid, on oht, et 2011. aastal jõuliselt väljendatud rahulolematuse suubub pikka ja piinavasse frustratsiooni.

Partei loomiseks on lisaks usaldusele vaja raha. Miks peaks ettevõtja avama rahako-

„**Alternatiiv lasta võimule sotsiaaldemokraadid on pelutav.**

tirauad uue poliitilise jõu loomiseks, kui kasulik on toetada praegu võimul olevaid erakondi, kelle otsustest majanduspoliitika realselt sõltub – seda enam, et Res Publica hoiatav näide peaks veel selgelt meeles olema? Esiteks sellepärast, et ettevõtjaid raputas Reformierakonna rahastamiskandaal sama palju nagu tervet ühiskonda. Teiseks pole Reformierakond enam ammugi see ettevõtjate huve kaitsev erakond, milleks teda kunagi peeti. *Last but not least:* jaanuaris kõigest 20 protsendi peale kukkunud oravapartei toetus annab ettevõtjale signaali, et järgmist valitsust ei pruugi enam moodustada Reformierakond. Alternatiiv lasta võimule sotsiaaldemokraadid või koguni sotsid ja keskeraakondlased on selgelt pelutav. Nendega on tööandjal palju keerulisem läbirääkimisi pidada kui parempoolse ilmavaate esindajatega. Seetõttu vajutab Männik õiget nuppu: loodav erakond peaks kindlasti olema parempoolne.

Ettevõtjad paati. Kuid uus partei eeldab värsket verd, uusi nägusid ja konkreetset programmi. Jaan Männikul on Eesti Panga nõukogu esimehe kohalt kaasa võtta küll oluline usalduskrediit, ausa ja sõnaka mehe imago ning poliitikavaba minevik, kuid nn vapiloomaks sobiks kindlasti paremini mõni noorem mees või naine.

Toimetuse tunnistab, et sobivat liidrit meil välja pakkuda ei ole. Küll aga võiksid rikkumata imagoga värsked näod tulla poliitikavälistest ringkondadest ning noorte ja edukate ettevõtjate hulgast. Männiku väljendatud arusaam, et inimeste jõukus saab kasvada ainult majanduskasvu suurenemise kaudu, sobib põhiveendumuseks hästi.

Ä Loe Äripäevast

UUDIS "Männik kavandab uut erakonda" tänases lehes lk 3

a:ruut

parimad sisustuslahendused aastast 2004

VIIMISTLUS: MDF, vineer, puit, spoon, mööblidetailid, klaas, värv, peits, lakk, kõrgläige.

tel 5905 5506, www.aruut.ee

TELLI HALUPUUD JUBA TÄNA!

Halupuud konteineris (toores, kuiv). Transport hinna sees. Lisaks pakume süütepulki, suitsutuslaustu ja multzi.

Info tel 5333 22 84, www.halupuu.ee

oscarrehvid

Partner, keda võib usaldada!

www.oscarrehvid.ee

- Rehvide vahetus ja remont
- Rehvihohtell
- Vanarehvide kogumine

Tallinn, Pärnu, Tartu, Rakvere

ÜTLES

Heiki Muda: Inimesed avavad ikka pakke paljaste käte ja hammastega ning vigastavad ennast.

Bauhof Groupi haldusjuht räägib, et laos ohutuse tagamiseks tuleb kasutada õigeid tööva-hendeid. LOE LAHEMALT LK 10-11

19. märts 2013 ÄRIPÄEV
toimetaja Ave Lepik, tel 667 0173, e-post ave.lepik@aripaev.ee

Männik kavandab uut erakonda.
Paljud ei tea enam, kelle poolt hääletada

Ä ALYONA STADNIK
alyona.stadnik@aripaev.ee

Eesti Panga nõukogu esimees Jaan Männik plaanib pärast keskpangast lahkumist uuema rempoolsse erakonna luua, et tagada usaldus poliitikas.

Männik leiab, et parempoolsed erakonnad on rääkinud vajadusest arendada majandust, ja seda rohkem kui vasakpoolsed. "Vasakpoolsed erakonnad tegelevad rohkem võrdsusküsimustega. Parempoolsed tegelevad rohkem majanduskasvuga, aga seda mitte küllalt palju," lausub Männik.

Männiku hinnangul valitseb Eestis väärtushinnangute kriis, probleeme on usalduse ja eetika-ga. "Meil on vaja taastada poliitika usaldus, mis on saanud korraliku löögi. Selle taga on suurem eesmärk – meil on vaja Eestis teha jõulist majanduspoliitikat ja siis ei saa olla erakondade ja rahva vahel usalduskriisi," sõnas Männik.

Kas praegused erakonnad ei saa sellega hakkama? "Eks tulevik näitab. Ma ei annaks erakondadele palju aega, sest meil on vähem kui kahe aasta pärast riigikogu valimised. Paljud parempoolsed inimesed on segaduses ega tea, kellele oma hääle anda," selgitas ta. Männiku sõnul on olukorra parandamiseks kaks võimalust: kas olemasolevate erakondade rekonstrueerimine või millegi uue loomine.

Männik ütles, et ei ole sugugi lihtne leida neid inimesi, kellega uut erakonda luua.

"Mina Eesti Panka ei jää. Esiteks, mulle ei pakuta võimalust edasi olla, ja teiseks, kui isegi pakutakse, siis ma olen otsustanud, et tulen sealt ära, kui minu ametiaeg lõpeb," ütles Männik, kelle ametiaeg lõpeb 12. juunil.

Häirivalt suur palgavahe. Männik leiab, et Eesti kõige suurem probleem on liiga suur palgavahe Eesti ning lähinaabrite Rootsi ja Soome vahel. "Selleks, et palgavahet vähendada, ei ole mingit muud võimalust, kui panustada Eestis majanduskasvu," nentis ta. Lisaks vajame tööhoive suurendamist.

Eesti Panga nõukogu liige, re-

formierakondlane Valdo Randpere ütles, et tema kindlasti Jaan Männiku loodavasse parempoolsesse erakonda ei astuks. "Inimestel on võimalus ja vabadus teha erakonda. Kui Jaan Männik tunneb ja tahab seda teha, siis andku minna," lausub Randpere.

Randpere on üllatunud, et Männik soovib luua just parempoolset erakonda, sest Männik on Eesti Panga nõukogus võtnud poliitika teemal sõna ning on nimetanud Edgar Savisaart Eesti kõige geniaalsemaks partei juhiks ja poliitikuks. "Loodan, et erakond saab olema tal tulemuslikum, kui Eesti Panga nõukogu esimeheks olemine," lausub Randpere.

Sotsioloog Andrus Saare hinnangul peaks uus erakond olema töandjate partei, mis kaitses eelkõige nende ja jõukamate inimeste huve.

"Erakonna sotsiaalne baas oleks küllaltki kitsas. Siit tuleb järgmine probleem – erakonna võib ju luua, aga kas see erakond saavutab edu," ütles Saar.

Hirm maksumuudatuste ees. Saare sõnul hääletab praegu Reformierakonna poolt palju inimesi, kes ei pruugi olla parempoolsed, aga nende palk on Eesti keskmisest natukene suurem ja nendel ei ole eriti valikuid. "Nad mõnevõrra kardavad seda, milliseid maksud tulevad siis, kui võimalik peaks tulema vasakpoolne erakond. Inimesed, kes on hääletanud RE või IRLi poolt, niisama nad pooli ei vaheta," sõnas Saar.

Saare sõnul vastab tõele, et majanduskasvu arendamisega ei ole tegeletud ega ole perspektiivseid plaane, kuhu me tahame jõuda. "Plaan jõuda viie kõige jõukama riigi hulka on küll plaan, aga tähtis on see, mis väärtused meil oleksid ja kuidas me sinna jõuame – see on meil lahendatud küllalt kitsalt," märkis Saar.

"Kui see erakond luuakse ja see saavutaks edu, siis oleks tööpoolsest hea. Tõsist parempoolset erakonda, mis tegeleb ühiskonna probleemidega terviklikult, ja majandusega, oleks vana," nentis ta.

EESTI Panga nõukogu esimehe Jaan Männiku sõnul tegelevad praegused parempoolsed erakonnad liiga vähe majanduskasvuga. FOTO: ANDRAS KRALLA

Ä KOMMENTAAR
Männik sai asjale pihta

MAIT RAAVA,
juhtimiskonsultant

Ajal, mil kerkivad esile paljud väga erinevad huvid paljudest erinevatest algustest, on väga oluline, et kellelgi oleks tarkust ja julgust öelda, mis on ikkagi esmatähtis ja viiks selle ellu. Ses mõttes võtan Jaan Männiku ees mütsi maha. Minu arvates on ta pihta saanud kõige olulisemale: me peame suutma majanduslikult kasvada. See on kõige aluseks. Kui Männik seejuures tõstab ausse juhtidel põhiväärtuste

tunnustamise – usalduse ja eetika –, on ta tabanud otse kümnesse. Üks suuremaid hädasid ongi see, et tipp-poliitikud on justkui unustanud, miks Eesti Vabariik loodud on ja mis on meie põhiväärtused.

Praegused parempoolsed ei olegi õiged parempoolsed, sest nad ei seisa piisavalt majanduse hea käekägu eest. Nad ei tee suurt midagi. Samas teame ajaloost, et edukad riigid on just otsustavatel aegadele otsustavalt sihte seadnud ja ennast mobiliseerinud.

TREV-2 Grupp ostis asfalditootja

TREV-2 Grupp ostis eelmisel nädalal Trefilt poole asfalditehasest ABT Revador, millest pool oli tema käes juba varem, kirjutas teemaveeb Ehitusuudised.

"ABT Revadori täisosaluse omandamine on osa meie tegevusstrateegiast grupi ettevõtete konsolideerimisel," ütles TREV-2

Grupi juhatuse esimees Erki Mölder. "Nii selle tehingu kui ka konsolideerimise laiem eesmärk on tõsta TREV-2 Grupp Eesti taristuehituse turuliidriks."

TREV-2 juhatuse liikme Taimo Mureri sõnul lähitulevikus neil ettevõtete ostmist plaanis pole, vaid keskendutakse efektiivsuse tõstmisele. Mureri sõnul

on just efektiivsus see, mis aitab ettevõtet saada pikemas perspektiivis turuliidri positsioonile ning aitab seda ka hoida.

1999. aastal asutatud ABT Revadori kaheksa töötajaga tootmisüksus Tallinna lähedal Harkus toodab kokku 22 tüüpi asfaltbituumens segu. Alates loomisest on tehas tootnud üle mil-

jon tonni asfaldisegusid, ettevõtete aastane tootmisvõimsus on 80 000 tonni.

TREV-2 Grupp on taristuobjektidele ja rajatistele keskendunud ehitusettevõtete kontsern, kuhu kuulub kokku 11 ettevõtet. Eelmise aasta konsolideeritud käive oli 87,6 miljonit eurot.

EHITUSUUDISED.EE

AAAAAA-CRIJSI
AANVKP-ARGAG6
P3322J-Z25S32
H2N652-ZFSRNF
NMOTDI-SFHPYO
FYBKWC-TIFCNC

15 March 2013
00:00:00 UTC

guardtime
guardtime.com

Eastman Specialties OÜ korraldab
ehitustööde tegemiseks konkursi

"Isevoolse äravoolukraavi liigvee
ärajuhtimine Kohtla-Järve
linnaosa tööstuspiirkonnas asuva
tööstusettevõtte Eastman
Specialties OÜ territooriumilt".

Vajaliku tehnilise informatsiooni saamiseks
tuleb esitada avaldus aadressil
ashnurov@eastman.com

AS E-Profiil käivitab uue projekteerimisettevõtte, mille põhitegevusala on maailma juhtivatele ettevõtetele nafta-, gaasi- ja energeetikatööstuse seadmete disain ja projekteerimine.

Tööd saab
juhatuse liige /tegevjuht

Töö kirjeldus:

- ettevõtte eesmärkide seadmine, nende täitmise jälgimine ja vajadusel korrigeerivate tegevuste rakendamine;
- ettevõtte struktuuri ja töökorralduse põhimõtete väljatöötamine ja juurutamine;
- ettevõtte meeskonna loomine, juhtimine ja arendamine;
- ettevõtte teenuste müük;
- uute ideede ja strateegiate väljatöötamine;
- juhtimissüsteemi arendamine;
- eelarvete koostamine ja kulude kontrolli organiseerimine.

Nõudmised kandidaadile:

- kõrgharidus masinaehituse ja/või ärijuhtimise valdkonnas;
- soovitatavalt töökogemus juhina masinaehituse või projekteerimisega seotud valdkonnas;
- Wordi, Exceli, Outlooki kasutamise oskus, kasuks tuleb 3D-joonestusprogrammi tundmine;
- väga heal tasemel eesti ja inglise keele valdamine nii kõnes kui ka kirjas, vene keele oskus suhtlustasandil, kasuks tuleb norra keele oskus;
- julge ja aktiivsus otsuste langetamisel;
- protsesside juhtimise, inimeste motiveerimise ja eestvedamise oskus;
- avatud suhtlemismaneer;
- lojaalsus, usaldusväarsus ja kohusetundlikkus;
- valmidus välislähetusteks.

Ettevõtte pakub võimalust:

- käivitada firma;
- omandada palju uusi kogemusi;
- saada hea töö eest motiveerivat tasu.

Kandideerimiseks saada oma CV ja kaaskiri 28. märtsiks aadressil elve.lukas@eprofiil.ee.

Lisainfo: Elve Lukas, personalijuht, tel 5688 8602, www.eiprofiil.ee

ÄRIPÄEV 19. märts 2013
toimetaja Ave Lepik, tel 667 0173, e-post ave.lepik@aripaev.ee

Guido Pärnits: Kaubanduskeskusi huvitab käive ning eesmärk on suunata inimvoog mingile pinna-le. Ja selleks sobivad kiirmoebrändid väga hästi.

Ülemiste Center OÜ juht kiirmoebrändikauplustest.

KAUBANDUS

Rebimine rõivaturul. Kiirmoeketid loodavad tänavu veelgi kasvada

Ä ALYONA STADNIK
alyona.stadnik@aripaev.ee

Viimastel aastatel on Eesti turule tulnud uusi kiirmoebrände, kes on edukad ja võtavad senistelt tegijatelt turgu. Klientide meelitamiseks muudetakse kaupluste kontseptsioone ja müügistrateegiaid.

Rõivaste ja aksessuaaride jaemüüja, Poola börsiettevõtte LPP S.A. tütar LPP Retail Estonia OÜ kasvatas möödunud aastal kaupluste käivet 18%. See oli märkimisväärselt suurem kasv kui jaekaubanduse 7% tervikuna. Ettevõtte kasum ulatus peaaegu 1,5 miljoni euroni.

“Ei oskagi midagi erilist esile tuua – ju oleme siis oma tööd hästi teinud,” kommenteeris LPP Retail Estonia juhatuse liige Hendrik Ilja Pass.

Tugevuseks strateegia. Ühe käibe kasvu tegurina tõi Pass välja brändikontseptsiooni Mohito edu. Lisaks Mohitole haldab firma veel kauplusekette Reserved, Cropptown ja House. Eelmisel aastal tuli LPP Retail Estonia välja kahe uue Mohito kauplusega, Tartus ja Pärnus.

“Teine tegur võib olla 2011. aasta esimese poolaasta madalam võrdlusbaas, sest kõige suurem käibe kasv võrreldavates kauplustes oli just esimeses ja teises kvartalis,” nimetas Pass.

Kolmandana nimetas ta brändide õnnestunud kollektsoone. “Kokkuvõtvalt võib öelda, et meie strateegia töötab hästi, klientidele meie kauplused meeldivad ja nii see tulemus tuleb,” lausus Pass.

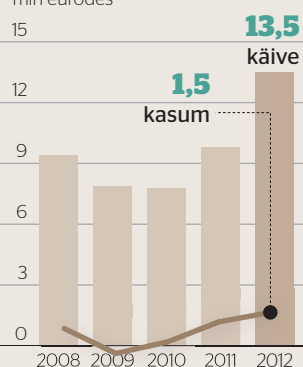
Rääkides sellest aastast, märkis Pass, et kuna LPP Retail Estonia on börsifirma tütaretevõtte, siis nad oma prognoose ja plaane ei avalikusta. “Suures plaanis kavatseme jätkuvalt viia ellu oma strateegiat, soovime äri kasvatada ja turupositsiooni kindlustada,” kommenteeris Pass.

Sel aastal käivitub uuenenud Reservedi kaupluste kontseptsioon, millega muutub nii sisu kui ka formaat – kaubavalik kasvab ja selleks vajab bränd suuremat kaubanduspinda. “Muudame sisekujunduselemente, teeme sihtgruppidele tooted paremini eristatavaks ja üles leitavaks,” märkis Pass.

Uusi kauplusi ei plaani nad sel aastal avada, kuid plaan on olemasolevaid laiendada ning kasvatada kaubanduspinda umbes 1300 m² võrra ehk ligikaudu 16%. “Kaubanduskeskuste laiendusi ära kasutades saame oma praegused kauplused suuremaks ehitada ja kontseptsiooni uuendada,” selgitas Pass. Esimene laiendus avatakse aprillis

Tulemused Käive kasvas aastaga ligi 40%

LPP Retail Eesti majandustulemused mln eurodes

ALLIKAS: ARIREGISTER

Mis on mis Kiirmoebrändide maaletoojad

APRANGA GRUPP

Eestis 10 poodi
Müüvad: Zara, Bershka, Pull and Bear, Stradivarius ja Mango. Neist esimest nelja haldab maailma juhtivaid rõivamüügi frantsiisiettevõtteid Inditex, millel on üle 5000 poe 78 riigis.

LPP RETAIL ESTONIA OÜ

Kaubamärgid Reserved, Cropptown, House ja Mohito. 2012. aasta lõpu seisuga 20 kauplust.

A&G KAUBANDUSE AS

Kaubamärgid Vero Moda, Only, Vila, Selected, Broadway, Outfitters Nation, Jack & Jones, Blend ja Pieces. Eestis kokku 22 kauplust.

Rocca al Mare keskuses, teine augustis Tartu Lõunakeskuses.

Rakverest ära. Sel aastal plaanib LPP Retail sulgeda Cropptowni kaupluse Rakvere Põhjakeskuses. “Projekt ei osutunud meile tulutoovaks, seetõttu ei soovi me seal kauplemist jätkata. Et säilitada investeerimis- ja konkurentsivõime, ei saa me hoida portfellis nullilähedase tootlusega kauplusi. Rakvere on küll ilus linn, kuid suuremahuliseks jaekaubanduseks sellest ei piisa,” põhjendas Pass, miks nad üürilepingut ei pikenda.

Põhikongurentideks peab LPP Retail Inditexi ja H&M-i. “Kuna üks neist on esindatud Apranga kaudu ja teine siin alles kauplusi avamas, on praegu meie konkurentsivõime hea. Loomulikult jälgime ka teisi kohalikke jaekette, kuid suuremas pildis on need märkmed pigem informatiivse iseloomuga. Praegu ma tunnetan, et kohalikud konkurendid jälgivad meie tegemisi rohkem kui meid,” märkis Pass.

Kongurendi Apranga käive kasvas Eestis 19,8%, ulatudes 19,2 miljoni euroni. Apranga Grupp tegi mullu rekordkäibe, ületades nelja protsendiga kriisieelse 2008. aasta oma – koos käibemaksuga kasvab grupi käive 24,3 protsenti, ulatudes 122,6 miljoni euroni.

Eesti kapitalil põhineval A&G Kaubanduse ASil ei olnud lõppenud aasta nii edukas. “2011. aasta andis rohkem lootust kui 2012. Eelmisel aastal võtsid konkurendid turuosa ära ja ka tarbija on ettevaatlikum – vähem on emotsioonioste,” kommenteeris A&G Kaubanduse tegevjuht Anu Mahlapuu.

2011. aastal ulatus ettevõtte käive 11,4 miljoni euroni, kasvades 11,2%. Eelmise aasta käivet ei osanud Mahlapuu veel kommenteerida, kuid tõdes, et tänavu loodetakse eelmisega võrreldes paremat aastat. Plaanis ei ole küll uusi poode avada, pigem korrastatakse olemasolevaid, lisas Mahlapuu.

Aasta algus on olnud Mahlapuu sõnul natukene positiivsem. “Loodame, et see jätkub. Oleme mõdukalt optimistlikud,” lausus Mahlapuu.

KAUPLUS-TEKETT Reserved teeb veel tänavu läbi sisu- ja formaadimuutuse. Ka Ülemiste keskuse kaupluses (pildi) kasvab kaubavalik.

FOTO: MEELI KOTTIM

4,4

miljardit eurot oli esialgsetel andmetel jaekaubandusettevõtete kaupade jaemüük 2012. aastal. 2011. aastaga võrreldes kasvas jaemüük püsivhindades 7%.

ALLIKAS: STATISTIKAAMET

KAANEL 5

19. märts 2013 ÄRIPÄEV

toimetaja Ave Lepik, tel 667 0173, e-post ave.lepik@aripaev.ee

Ä Üks küsimus Millised on sel aastal jaekaubanduse põhiprobleemid?

HENDRIK ILJA PASS
LPP Retail Estonia OÜ juhatuse liige

Sel aastal kasvab konkurents seoses H&Mi tulekuga, kuid see on pigem positiivne, sest H&Mil on võime kasvatada keskuste külastatavust, millest võidavad kõik keskuste kauplused. Pigem näen suuremat probleemi kvalifitseeritud tööjõu puuduses.

Saabuval uued kontseptsioonid (H&M, Debenhams) on suhteliselt suure formaadiga kauplused ja töötajate arv ühes kaupluses võib ulatuda 30–

40ni ning kuskilt peavad nad need inimesed leidma. Ilmselt näeme nii mõnegi väiksema kaupluse või jaettevõtte hääbumist 2014. aastal, kuid see on juba eraldi teema.

Teine küsimus on kaubanduskeskuste arendused – kui palju ikkagi on uut kaubanduspinda juurde vaja? Kui peaksin viima ellu kõik meile tehtud pakkumised, siis kasvaks meie kaubanduspind 2014–2015 üle kahe korra – te saate isegi aru, et seda on liiga palju sellise lühikese aja jooksul.

Ä Kommentaar Kiirmoebrandid suunavad inimvooge

GUIDO PÄRNITS
Ülemiste Center OÜ juht

Meie juhtivad riietemüüjad ongi praegu kiirmoebrandid, kuna nemad arenevad vastavalt turu nõudmistele. Kiirmood on seotud hinnaga ja elabki sellest, et müüb odavat kaupa, mis võib-olla ei kesta nii kaua, aga võimaldab meoga kaasas käia.

On olemas ajatu mood, aga inimesed armastavad kanda hooajarõivaid, ja selleks ongi kiirmood.

Luksusbrandid on ikka olemas, aga ei tee väga käivet. Kaubanduskeskusi huvitab käive ning eesmärk on suunata inimvoog mingile pinnale. Ja selleks sobivad kiirmoebrandid väga hästi.

„**Kiirmoebrändi kollekt-sioonid vahetuvad kiiremini, need ei olegi mõeldud pikaks kandmiseks.**

Tallinna Kaubamaja juhatuse esimees Raul Puusepp

Tallinna Kaubamaja juhatuse esimehe Raul Puusepa sõnul konkureerivad ka nemad kiirmoebrändidega. „See ei ole konkurents ainult ühe rahakoti pärast, vaid ka ühes segmendis,” ütles Puusepp.

Tallinna Kaubamaja kontserni 2012. aasta konsolideeritud auditeerimata müügitulu oli 467,7 miljonit eurot, kasvades võrreldes 2011. aasta tulemusega 7,3%.

Järeleandmised kvaliteedis? Puusepp selgitas, et nii kiirmoeekettidel kui ka teistel kaubandusvormidel on oma erisused ja oma segment. „Kiirmoebrändi kollekt-sioonid vahetuvad kiiremini, need ei olegi mõeldud pikaajaseks kandmiseks. Seega on seal tehtud kvaliteedis järeleandmisi, mis peegeldub ka hinnas,” selgitas Puusepp.

Rõivaste jaemüügi märksõnana nimetas Puusepp jätkuvat tarbimise tõusu. „Kindlasti ei toimu siin suuri hüppeid, inimesed on ratsionaalsed ja ettevaatlikud. Samas raskematel aastatel on ennast

rohkem tagasi hoiatud. Riiete ja jalatsite tarbimine on tsükliline,” lausub Puusepp.

Monton kasvab kõigil turgudel. Baltika Montoni bränd, kes peab konkurendiks rahvusvahelisi moebrände alates Zarast ja Mangost, saavutas müügiefektiivsuse kasvu kõikidel turgudel. „Montonil läks eelmisel aastal hästi – müügiefektiivsus ehk müük ruutmeetri kohta kasvas 12%,” kommenteeris Baltika müügi- ja turundusdirektor, juhatuse liige Kati Kusmin.

„Eriti suur rõõm on, et Montoni müügiefektiivsus kasvas kõikidel turgudel ja brändi jaemüük ulatus 27 miljoni euroni,” ütles ta.

Montoni nimetamisel kiirmoebrändiks on kaks aspekti. „Ühtpidi toob Monton pea iga kuu müügile uue kollekt-siooni, milles on 70–100 rõivamudelit. Selles mõttes, jah, reageerime kiiresti moetrendidele. Aga mis puudutab masstootmist ja kvaliteedis järeleandmist, siis seda me ei tee,” rõhutas Kusmin.

Õhupuhasti ja -niisuti TOM

- Eriti vaikne (oma klassi kõige vaiksem)
- Võimas – kuni 480 ml/h
- Energiasäästlik – vaid 19 W/h
- Ei vaja kalleid vahetusfiltreid
- Täisdigitaalne juhtimine
- Puhastusrežiim, mis tagab toote lihtsa hooldamise
- Puhastatavad lisafiltrid, mis püüavad kinni suurema tolmu

Stadler Form

Jaehind

479 €

Airvitamin Grupp OÜ

Kaupmehe 6, Tallinn (salong avatud E–R 9–18) • tel 642 0093 • info@airvitamin.ee

Küsi pakkumist koju või kontorisse sisekliima parandamiseks! Kirjuta juurde **ÄRIPÄEV** ja soeta õhupesur **20% soodsamalt.**

Kergesti täidetav veepaak

Õhuniisutuse ja -puhastuse trummel

Aroomide lisamise võimalus

VERY QUIET

www.stadlerform.ee

INTERVJU

Raul Parusk: toetused moonutavadki konkurents.

Ilma valitseb ka ebavõrdsus

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse ajutise juhi töö lõpetanud Raul Parusk mõõnis Äripäeva lugejate küsimustele vastates, et ettevõtete toetamine moonutab töepoolest konkurents, aga kuna teised riigid seda teevad, seaks toetamise lõpetamine Eesti firmad globaalselt ebavõrdsesse olukorda.

EASi juht Raul Parusk vastas viimasel tööpäeval Äripäeva veebikülje lugejate küsimustele.

Kas Te isiklikult peate õigeks ettevõtetele toetuste jagamist üldse? Pean silmas põhimõtet, et iseenesest on toetuste jagamine konkurents moonutamine. Toetuste jagamine on konkurents moonutamine. Paraku elame ebatäiuslikus maailmas ja iga riik, nii Euroopa Liidus kui ka mujal, toetab oma ettevõtlust. Paljud Eesti ettevõtted oleksid ilma riigi toeta globaalses konkurentsis ebavõrdses seisus. Väikese ja suhteliselt vaese riigi puhul see probleem võimendub, sest siseturget ei toeta ettevõtte kasvu.

Viimasel ajal EASiga suheldes on üsna tavaline, et keegi ei soovi midagi kindlat öelda. Ridade vahelt võib välja lugeda, et juhatus ei tea ise ka, mida tahetakse. Pole vist ka suur saladus, et agaralt otsitakse uusi töökohti. Mis EASi juhtimises toimub? Ühe aasta jooksul toimunud kahe juhtkonnavahetuse tõttu on EASi töötajatel olnud kindlasti raske. Viimase paari kuuga oleme välja töötanud selge arenguplaani ning praegu viime seda ellu. Kuna suuremad muudatused on tehtud, siis usun siiralt, et töötajate rahulolu nüüdsest oluliselt paraneb.

Kas uus juhatus (ilmselt juhatuse esimees) peaks välja tulema uue strateegia, logo ja struktuurimuudatustega või jätkama endiste juhtide tehtut? Me oleme Taavi Lauriga EASi 2013. aasta tegevusplaani ja struktuurimuudatused läbi rää-

Ä Kes on kes Raul Parusk

Asus EASi ajutise juhi kohale 2012 novembris. Töötas 1998–2003 Hansabank Gruppis juhatuse liikme ja Hansapank Eesti peadirektori-na. Käivitas Eesti kõrgtehnoloogilise ettevõtte ASI LDI si-dusettevõtte tegevust Põhja-Ameerika turul. Oli 2005–2007 haldus- ja hooldusteenuseid pakkuva ettevõtte ISS Eesti juhatuse esimees ning 2007–2009 Ukraina kaubanduskeskuste arendaja Expert Capital Managementi peadirektor. Parusk vahetas EASi juhi kohal välja Ülari Alametsa, kes astus tagasi pärast seda, kui avalikuks oli tulnud rahajagamiseskandaal, kuna ettevõtted olid toetust saanud kaheldaval alusel.

kinud ning nende suhtes oleme ühel meelel. EASi tegevusplaani ettevõtlusvaldkonnas põhinevad Eesti ettevõtluspoliitikal.

EASi eelmine juht lahkus skandaali ja korralageduse järel. Uus juht tuleb ja saab kohe kõrgema palga. Millega EAS seda õigustab? EASi juhi palga määrab nõukogu ja ma ei pea õigeks seda kommenteerida. Tunnen Taavi Lauri varasemast koostööst. Ta on professionaalne, tal on rahvusvahelise ettevõtte juhtimise kogemus ning mul on väga hea meel, et nõukogu just tema juhatusse valis.

Kas EAS on toetustega Eesti äriühingud ära rikkunud? Suur osa Eesti edukatest ettevõtetest pole kunagi EASi toetusi kasutanud. Mul ei ole vaja hukka mõista neid firmasid, kes kasutavad seaduslike võimalusi oma kulude vähendamiseks. Eelkõige peab EAS ise välja valima need projektid, mille toetamine on Eesti majandusele kasulik.

Mis Teie arvates aga üldse sünnitas olukorra, kus EAS asus toetama suuri ja kasumlikke ette-

võtteid? Küsimus pole suurettevõttes või väikeettevõttes. Peame toetama neid projekte, millel on majandusele oluline mõju ja mis ilma meie toeta jääksid ellu viimata. Minu arvates suuremate ettevõtete toetamine 2008.–2009. aasta kriisi ajal oli vajalik, sest tänu toetusele säilisid töökohad ning Eesti majandus toibus kiiremini.

Kas peate mõistlikuks EASi plaani mitte jagada edukamatele ettevõtetele toetusi? Kas see ei tekitaks olukorda, kus raha läheb n-ö mutiauku, elu-jõuetutele projektidele? Meie toetus peab andma positiivset efekti. Ühest küljest ei toeta me projekte, millega ettevõtte suurepäraselt ise hakkama saab. Teisest küljest ei toeta me ettevõtteid, kes ka toetuse abiga ei suuda kasvada ja luua töökohti. Edukate ettevõtete teeb EAS ka edaspidi väga tihedat koostööd – nendes valdkondades, kus meie ühistest pingutustest tekib sünergia.

Kui tõsiseks peate BLRT ähvardust, et kui EAS lõpetab edukate ettevõtete toetamise, viiakse tootmine Eestist ära, näiteks Lätti? Minu arvates

„Mul ei ole vaja hukka mõista neid firmasid, kes kasutavad seaduslikke võimalusi oma kulude vähendamiseks. EASi endine juht Raul Parusk

Isikud, kes ei täida kohustusi nõuetekohaselt:

Võlgniku nimi	Seotud isikud
Aare Autod OÜ	Marje Unt (endine juhatuse liige Aare Ermus)
Abc Tours Group OÜ	Alla Viitmann, Jelena Tobbi, Denis Kotov
ABV Invest OÜ	Roman Tšaulin
Aktivistid OÜ	Annika Hoff
Camestix OÜ	Dinara Inkarbekova, Ilyas Kassenbayev
DomusStyle Group OÜ	Daniilo Ricucci
Ecopress Group OÜ (www.ecopress.ee)	Aleksandr Polupan,
Erknord Architects OÜ	Mats Erik Mikael Dahlman
Estonian Building Invest OÜ	Marko Ülesmäe
Forza OÜ	Taavi Koha, Riho Teidla
Horizon Project OÜ	Tiit Välling, Kirill Saprokin
Huntington OÜ	Andres Aas
Klubimestarid OÜ	Andres Peets, Arto Kalevi Autio
Kuldne Kala OÜ	Sergey Mushkin
KXM OÜ	Sergey Levichev
Logmix Group OÜ	Rain Jung
Map Media One OÜ	Virgo Väinjärv

INKASSO / VÕLAREGISTER / NÕUETE OST / MEELDETULETUSKESKUS / ÕIGUSBÜROO / SÜVAMENETLUS

Julianus Inkasso OÜ • www.julianus.ee
Telefon +372 681 4400 • E-mail: inkasso@julianus.ee • A.Weizenbergi 20, 10150 Tallinn

Julianus
INKASSO

Elering teenis mullu rekordilise kasumi

Elektri kättesaadavuse tagamise eest vastutav riigifirma Elering teenis mullu 109,5 miljoni eurose käibe juures 34,9 miljonit eurot puhaskasumit, mille ettevõtte investeerib.

Eleringi äritulud kasvasid võrreldes 2011. aastaga 14,9 miljoni euro ehk 16% võrra, ärikulud 2,1 miljoni ehk 3% võrra, teatas ettevõtte. Ärikasumit kogunes 41 miljonit eurot ehk kolmandiku võrra aastatagusest enam.

Ettevõtte juhi Taavi Veskimägi sõnul said tulemused üle aegade parimad.

ELERINGI JUHT Taavi Veskimägi.

FOTO: VEIKO TÖKMAN

Kogu puhaskasumi kasutab Elering ära investeerimisprogrammi rahastamiseks. Eelmisel aastal tegi ettevõtte põhivarasse investeringuid 74 miljoni ulatuses. Sellel aastal kujuneb ka järgi investeringute mahuks enam kui 200 miljonit eurot. “Ettevõtte aktiivne investeringute periood kestab kuni 2015. aastani,” lisas Veskimägi.

Eleringi varade kogumaht oli 2012. aasta lõpus 515,7 miljonit eurot. Võlakohustused ulatusid 227 miljoni euroni.

ARIPAEV.EE

Ä Tasub teada EASi suurimad saavutused

1. 2012. aastal tehtud mõju-uuringu järgi kasvas EASi klientide müügitulu 26,5% ja 2008–2009 kriisist tulenev töötajate arvu vähenemine oli 4,4% väiksem kui Eesti ettevõtluses tervikuna.
2. Aastast aastasse kasvav välis-turistide arv.
3. EASi abil tehtud investeerin-gud regionaalvaldkonda, millest on kasu saanud üle 700 000 Eesti elaniku.

TOETAMA peaks eelkõige neid projekte, millel on Eesti majandusele oluline mõju ja mis ilma meie toeta jääksid ellu viimata, leiab äsja EASi juhi kohalt lahkunud Raul Parusk.

FOTO: RAUL MEE

on BLRT Eesti üks paremaid, kui mitte parim ettevõte. Usun siiski, et BLRT ja teised edukad suuretegevõtted ei arene Eestis mitte ainult riigi toetuste tõttu, vaid kindlasti võtavad arvesse üldist majanduskeskkonda. Näiteks Lätis kehtib minu teada 15% tulumaksumäär. Seega Eestis 10 miljonit eurot kasumit oma arengusse reinvesteeri ettevõtte säästab Lätiga võrreldes 1,5 miljonit eurot.

Kas EASi-suguse struktuuri ülevälpdamine on vajalik ja majanduslikult mõttekas? EASi vastutusvaldkond on suurem, kui väljast paistab. Lisaks ettevõtlusele vastutab EAS kogu turismisektori arendamise ja turustamise eest välisurgudele ning vahendab suures mahus regionaalinvesteeringuid. Minu arvates on EAS Eestile vajalik. Aga efektiivuse tõstmiseks saab meie protsesse kindlasti palju paremaks teha. See töö parasjagu käibki.

Mitu inimest töötab EASis (sh maakondlikud kontorid) kokku koos kogu teenindava personaliga, st koristajate ja uksehoidjatega? 272 inimest. Koristajaid ja uksehoidjaid meil ei ole.

Milline oli Teie ametiaja kõige valusam skandaal seoses EASiga? Skandaale hindavad ajakirjanikud. Nautisin neljakuist tööperioodi EASis ning näen oma töö! selget tulemust.

Mis oleks see väga suure potentsiaaliga ettevõtlusvaldkond, mis võib-olla pole siiani piisavalt toetuste jagajate tähelepanu saanud? Mina isiklikult ei eelistaks raha anda mingile kindlale ettevõtlusvaldkonnale, vaid tõstaksin põhikooli- ja gümnaasiumiõpetajate palka – minu arvates suurendaks see pikas perspektiivis kõige rohkem Eesti konkurentsivõimet. Kahjuks ei saa seda Euroopa Liidu raha abil teha. Majandusharudest toetaksin ilmselt ITd – skaleeritavate äriturule suunatud toodete arendust – ja masinaehitusettevõtteid keerulise mate ja kallimate toodete arendamisel ja müügil.

Kui palju on praeguses Swedbankis järel sellest ajast, kui Teie selles organisatsioonis töötasite? Ma ei oska sellele küsimusele hästi vastata. Tundub, et protsessid toimivad suurepäraselt, aga ettevõtte likku vaimu on vähem.

Pro Kapital lükkab paari miljoniga projektid käima

Ä RAIVO SORMUNEN
raivo.sormunen@aripaev.ee

Kinnisvaraarendusfirma Pro Kapital soovib suurinvestoritele müüa kuni 2,5 miljoni euro eest uusi aktsiaid, et lõpetada uute kinnisvaraprojektide käivitamise eeltööd.

Börsifirma juhatase esimehe Paolo Michelozzi sõnul kasutatakse investoritelt saadavat raha kolme projekti jaoks, milleks on Peterburi tee äärne ostukeskus, Tondi elamukvartali järgmine etapp Tallinnas ning Riia elamukvartali projekt. Kui need

2,5 miljoni euro eest aktsiaid plaanib Pro Kapital müüa suurinvestoritele.

projektid on tehtud, siis tulla-se välja uue aktsiaemissiooniga.

Pro Kapital korraldab 5. aprillil aktsionäride erakorralise

üldkoosoleku, mille eesmärk on pakkuda suurinvestoritele kuni 1,4 miljonit uut Pro Kapitali aktsiat hinnaga 1,80 eurot aktsia.

Pro Kapital üritas möödunud aasta sügisel müüa investoritele aktsiate esmaemissiooni (IPO) käigus kuni 37 miljonit aktsiat hinnavahe-mikus 1,90–2,05 eurot, kuid ebaõnnestunult.

Ebaedust hoolimata tõi Pro Kapital novembri lõpus aktsia Tallinna börsile ning väärt-pa-ber on sellest ajast liikunud 2,01 ja 2,35 euro vahel. Praegu mak-sab aktsia 2,25 eurot.

Bonnier ja Ratos loovad Põhjala suurima kinoäri

SF Bio ja Finnkino allkirjastasid ühinemisleppe, mille tulemusena sünnib Põhjamaade suurim kinogrupp. Uue äri omanikeks saavad 60protsendilise osalusega Ratos ja 40 protsendiga Bonnier.

Nii SF Bio kui ka Finnkino, kes tegutseb Balti turul Forum Cinemase nime all, on oma koduturul liidrid ja jätkavad edaspidi tegutsemist oma nime all. Loodav ettevõtte on tegev Rootsi, Soome, Norra, Eesti, Läti ja Leedu turul.

Firma koguväärtus on ligikaudu 3 miljardit Rootsi krooni. Loodava ettevõtte oodatav müügitulu on ligikaudu 2,6 miljardit Rootsi krooni ning mak-sueelne kasum (EBITA) ligikau-du 360 miljonit Rootsi krooni. Ülevõtmise käigus ühinevad SF Bio ja Finnkino, tehingu käigus ei ole Bonnieril investee-ringukohustust ning esialgu ka mit-te Ratosel.

SF Bio on Rootsi suurim kinogrupp, kellele kuuluvad ka kinod Norras. Kokku on SF Bio-l 43 kino. Finnkino Oy on Soome suurim kinogrupp, talle kuulub Balti riikides ja Soomes kokku 24 kino.

Tehingule on veel vaja konkurentsiameti heakskiitu.

ARIPAEV.EE

SUUR KATLAVALIK

UUED MUDELID HEAD HINNAD

kojutoomine **TASUTA**

ostakatel.EE

HULGILADU
TEHNIKA 10, VIIRATSI, VIILJANDI TEL 52 67 672

Müüa 2012. a valminud suur ja soliidne maja Nõmmel

Tel 5556 6176, CITY24 ID 1174396, MP Kinnisvara

KAARDID ENNUSTAVAD

Tel 900 1727 • 24 h

Hind 1,09 €/min
Sooduspakkumine: www.ennustus.ee
Kätelt ennustamine veebis: www.hiromantia.eu

PANGANDUS

Swedbanki teenused eile taas häiritud

Eile olid Swedbanki teenused häiritud, probleeme oli nii kaardi-maksete, sularaha väljavõtmise kui ka veebi- ja mobiilipangaga. Panga kõnekeskuse töös esines samuti probleeme, need olid pea-miselt seotud sissetulevate kõnede suure hulga-ga. Swedbanki pressiesindaja Mart Siilivase sõnul oli tegu riistavara-probleemiga. “Kaks seadet ei suhelnud omavahel, sama probleem oli meil ka reedel. Nädalavahetusel üritasime seda korda saada, kuid kahjuks juhtus see probleem täna uuesti,” ütles Siilivask eile.

KOHTUASI

Pro Kapital maksab Apriscole miljon eurot

Mitu aastat kestnud kohtuvaidlus kinnisvarafirma Pro Kapitali ja Hollandi äriühingu Aprisco B.V vahel päädis kokkuleppega, mille järgi maksab Pro Kapital Apriscole miljon eurot. Pro Kapital teatas börsile, et ettevõtte jõudis kokkuleppele Hollan-di äriühinguga Apriso B.V peetavas vaidluses, mis toimus Rotterdami kohtus seonduvalt garantikirjaga, mille alusel AS Pro Kapital Grupp tagas Serval S.r.l Rotterdami hotelli rendikohustusi. Pro Kapitali juhi Paolo Michelozzi sõnul olid kokkuleppe tingimu-sed ettevõttele kasulikud, kuna tasutav summa oli ca 40% väik-sem, kui Rotterdami esimese astme kohus Apriscole määras.

HARIDUS

Riik ostab miljonieurose õppeprogrammi

Sotsiaalministeerium kavatses kulutada ligi miljon eurot, et osta sisse Austraalia teadlase välja töötatud lapsevanemate koolitus-programm ja see Eesti jaoks kohandada. Kavatsus on juba sisse kirjutatud laste ja perede arengukava esialgsesse rakendusplaani, mille järgi on programmi jaoks kavas mitme aasta jooksul kuluta-da kokku 967 413 eurot, kirjutas Eesti Päevaleht. Nii Tartu kui ka Tallinna ülikooli teadlaste arvates võiks toetada pi-gem Eesti teadust ja rakendada meie teadlaste töid.

LINK keeltekol Parim koht keelte õppimiseks!

INGLISE keel
VENE keel
jt. keeled

keeltekol@link.ee
www.link.ee
50 37 869

Valmisfirmade müük, äri- ja mittetulundusühingute asutamine

Firma kätte 24H jooksul! Suur nimevalik

www.wasp.ee info@wasp.ee tel 677 0155 mob 51 12 061

wasp project

kumm.ee

Rehvide müük, paigaldus ja hoiustamine

Continental **GOODYEAR** **MICHELIN**

SOODUS! **VAATA KUMM.EE**

Rästa 2a Tallinn 13425 +372 655 3556 info@kumm.ee

INVESTEERING

Laevaehitus viis põhja. Ukraina äri ajas Eesti ettevõtja pankrotti

ANASTASIJATIDO
anastasija.tido@aripaev.ee

Eesti investoril kulus üle kahe aasta, et olla tunnistajaks, kuidas tema sajad tuhanded eurod haihtusid offshore-firmades, kuhu ta oli need konsultant Denis Priimägi soovitusel paigutanud. Igor Iljini firma Irolin tegeles Eestis kinnisvara arendusprojektidega. Kui ilmneseid turu kokku kuivamise esimesed märgid, otsustas ta, et investeerib tulusal buumiajal teenitud vaba raha mõnda projekti. Iljini kauane tuttav Denis Priimägi, kes tegeles konsultatsiooniteenustega, andis talle nõu investeerida Ukrainasse. Sealne turu eripära oli ta tundma õppinud 2000. aastate alguses.

Priimägi tutvustas Iljini Ukraina ettevõtja Artjom Boikoga, kes oli üks elitaarseid luksusahte tootva laevatehase OOO Laguna Royal omanikest. Priimägi esines firma asepresidendina. Iljinile näidati laevatehast ja tutvustati tulevikuväljavaateid. Ta otsustas paigutada raha uue jahi ehitusse. "Käisime koos kolledžis. Denisil pidi Iljin kandma raha just selle firma kontole. Lepingule kirjutasiid alla Priimägi, Iljin ja Boiko.

Raha haihtus. Priimägi koostas investeerimislepingu, millega Eesti investor kohustus maksma graafiku järgi ühtekokku 350 000 eurot. Valmis jahi müügist pidi Iljin saama koos kasumiga 525 000 eurot. Hiljem koostati seoses tööde kallinemisega veel üks lisaleping 50 000 euro peale.

Lepingu Ukraina-poolne osaline oli Boiko, kelle omanduses oli lisaks laevatehasele veel Suurbritannias registreeritud firma Hopsten Limited. See firma tarnis laevatehasele jahtide ehitusmaterjali ja sisseseadeid. Lepingu järgi pidi Iljin kandma raha just selle firma kontole. Lepingule kirjutasiid alla Priimägi, Iljin ja Boiko.

Priimägi esitas Iljinile arved, palus maksekindlustusi. Investor käis aeg-ajalt Ukrainas, vaatas, kuidas edeneb jahi ehitamine, kohtus Priimägi ja Boiko-

Seda, et niisuguse lepinguga on keeruline üldse midagi nõuda, teatas ta mulle alles pool aastat pärast minu maksete tegemist.

Ukrainas äri äpardunud Igor Iljin, firma Irolin endine omanik

ga, suhtles laevatehase direktoriga ja pidas temaga kirjavahetust. Kõik sujus, kuni Iljin kandis üle viimase osa rahast.

Pärast seda jahi ehitus seiskus. Saksamaa projektiteerijate kirjast selgus, et Boiko jättis neile maksmata ja sakslased jätsid projekti katki. Lepingus ette nähtud tööde lõpetamise tähtajad olid üle läinud. Sellepärast esitas Iljin Boikole pretensiooni, milles palus asjaolusid selgitada ning hoiatas, et võib rakendada oma lepingulist õigust "nõuda tehtud investeeringud ja intressid, aga ka muud leppetrahvid välja".

Boiko saatis vastuseks kirja, milles selgitas: jahi ehitustähtaegadest ei peetud kinni, sest ehitusmaterjalid olid lepingu kehtivuse jooksul märkimisväärselt kallinenud ja tööde lõpetamiseks oleks vaja veel 120 000 eurot. Ta tegi Iljinile ettepaneku see raha hankida. "Kui vaadata arveid, siis olime seni püsinud kokkulepitud summas ning mingitest hinnatõusudest ei olnud juttugi. Tegelikult mingit hinnatõusu ei olnudki. Kontrollisin järele," oli Iljin veendunud. Tollel oli jahti investeeritud umbes 200 000 eurot. "Seda ütles mulle laevatehase direktor," ütles Iljin. "Priimägi soovitas leida lisaraha ja jaht valmis ehitada, et see võimalikult ruttu maha müüa." Varsti pärast seda sai Iljin teada, et Boiko ei olegi enam laevatehase omanik. Uus omanik oli keegi Ukraina jurist.

Raha küsiti aina juurde. Kui Iljin kohtus laevatehase uue omanikuga, selgus, et tollel ei ole mingit pistmist inglise firmaga, kuhu Iljin raha oli kandnud. Uus omanik ei teadnud, kuhu haihtus 200 000 eurot.

Samas leidis uus juht, et jahi lõpetamiseks on vaja lisainvesteeringuid. "Ka Priimägi soovitas leida kreditor, seda enam, et uus omanik olevat väga lugupeetud inimene," rääkis Iljin. "Leidsin Eestist kreditori, kuid otsustasin seljatagust kindlustada ja palusin Ukraina juristil koostada uus leping, mis kinnitaks, et valmiv jaht kuulub minule. Laevatehase uus omanik aga keeldus lepingule alla kirjutamast," rääkis Iljin ja lisas, et nüüd oli selge, et temalt üritatakse taas raha välja pressida.

"Mind ei pane miski uskuma, et inimene, kes on nii pikki aastaid Ukrainas töötanud, olnud soliid-

KAHTLASE investeeringu teinud Igor Iljin (vasakul) kaotas Ukrainas 200 000 eurot. Konsultant Denis Priimägi ütles, et tegu ei olnud vargusega ja tema ei teeninud projekti pealt sentigi. FOTOD:

ERAKOGU, MARINA PUSHKAR/POSTIMEES/SCANPIX

setes firmades juhtivatel ametikohtadel ja nõustanud investoreid, ei teadnud, et Ukraina seaduste järgi tuleb lepingud kinnitada pitseriga, välisinvestoriga sõlmitud lepingud aga registreerida," jagas Iljin tähelepanekuid.

Ka uuris ta lepingut sõlmides Priimäelt, kas laevatehase omanikul on üldse õigust selline leping sõlmida. "Priimägi oli veendunud, et on. Seda, et niisuguse lepinguga on keeruline üldse midagi nõuda, teatas ta mulle alles pool aastat pärast minu maksete tegemist, kui arutasime, mida ma peaksin tegema: kas pöörduma kohtusse või miilitsasse," rääkis Iljin. "Laevatehases ei selgitanud mulle lepingut keegi sellepärast, et seda seal lihtsalt ei olnud. Absurdne on eeldada, et ma panin suure summa projekti, teades, et võin kõigest ilma jääda."

Maksuameti arengukava võitleb varimajandusega

Maksu- ja tolliameti eesmärk lähiaastatel on vähendada varimajandust, selgus järgmiseks kolmeks aastaks vastu võetud arengukavast. Selle saavutamiseks plaanitakse uuendada ja tõhustada kontrollimeetmeid, aga ka muuta õigusruumi.

Arengukavas pannakse paika ameti strateegilised eesmärgid aastateks ja peamised tegevussuunad 2013–2016 ning selle kinnitas rahandusminister Jürgen Ligi.

Maksu- ja tolliameti peadirektor Marek Helm lausus, et arengukava koostamisel lähtuti lisaks ministriummi ootustele ka erasektori koostööpartnerite ja ühiskonna ootustest ametile ning muutuvast majanduskeskkonnast.

"Kui meie eelmine strateegia keskendus halduskoor-

MAKSU- ja tolliameti peadirektor Marek Helm ütles, et võitlus varimajandusega on arengukavas olulisim. FOTO: ANDRAS KRALLA

muse vähendamisele, siis selle strateegiaperioodi olulisim märksõna on varimajanduse osakaalu vähendamine Eesti ettevõtluskeskkonnas. Pöörame erilist tähelepanu kontrollimeetmete uuendamisele ja tõhustamisele, aga ka ettepanekutele õigusruumi muutmiseks, mis selle eesmärgi saavutamisele kaasa aitavad," märkis Helm. Ta lisas, et loomulikult pöö-

ratakse erilist tähelepanu ka maksuameti heale teenindusele. Strateegia kolme eesmärgi on koguda kokku riigi maksumaksjate heale teeninduse osakaalu ning luua arengut ja tulemuslikkust toetav organisatsioonikultuur.

Tegemist on maksu- ja tolliameti kolmanda arengukavaga.

ARIPAEV.EE

Telli ja võida!

Telli kuu raamat „Mida küsida oma peegelpildilt“ ja võid võita **kino Artis kinkekaardi endale ja oma kaaslasale.** Loosi läheb kolm kahest kinkekaardist koosnevat auhinda.

“

Edukaks juhiks saamise eeldus on võtta vastu konstruktiivset kriitikat ja kohandada oma käitumist. See nõuab teilt inimliku impulsi allasurumist tõdemaks, et nüüd, kui te selles toredas nurgakabinetis valitsete, pole teil enam vaja midagi juurde õppida. Uskuge mind: meil kõigil on vaja.

Robert Steven Kaplan

klubihiin
23,50
tavahind 29,50

Äripäeva raamatuklubi

raamatuklubi.aripaev.ee

Jälgige meie tegemisi ka
twitter.com/raamatuklubi
ja Facebookis

Vahendaja: süüdistada saab vaid iseennast

EASI välisesindaja Kiievis Denis Priimägi soovitas Igor Iljinil investeerida Ukraina projekti, aga tehing lõppes investor jaoks krahhiga.

Äripäev küsis Priimäelt kommentaari.

Kas Te soovitasite Igor Iljinil tõesti sellesse projekti investeerida? Iljin pöördus omal ajal tööpoolest minu poole, et annaksin talle võimalike Ukraina investeeringute kohta nõu.

Kas Teie tutvustasite Iljini Artjom Boikoga? Jah, mina tutvustasin Igorit Artjom Boikoga. Olin tema ettevõttes marketingi asepresident, olles külaliskonsultant. Kuid ma ei ole olnud tema firmas koosseisuline töötaja ja ma ei ole saanud sealt ei palka ega dividende.

Kolmepoolne investeerimisleping lõpeb sõnadega: "Lepingu on koostanud Denis Priimägi ja see on sõlmitud tema juuresolekul..." Kas Teie koostasite selle lepingu? See oli meie ühistöö. See oli algselt koostamise protokoll, millest kasvas hiljem välja kokkulepe.

Kuidas juhtus, et see dokument osutus juriidiliselt tühiaks? Ma ei ole nõus, et leping on õigustühine. Ma hoiatasin Igorit korduvalt, et dokument on kõigest kokkulepe, mis kirjeldab üksnes poolte kohustusi, kuid edasiseks tööks on vaja ammen-davat juriidilist dokumenti.

Kas Te ei teadnud, et Ukraina seaduste järgi peab investeerimisleping olema kinnitatud pitseriga ja registreeritud? Sellele ei saa üheselt vastata. Al-la kirjutatud leping kujutas endast poolte tahteavaldust.

Iljin on veendunud, et teadsite, milliseid riske sisaldab selliselt koostatud leping. Inimli-

kus mõttes saan Igorist aru, ta sattus kohutavasse olukorda. Ta süüdistab mind selles, et oleksin saanud olukorda mingil moel mõjutada, kuid ei tahtnud seda teha. Kuid mul ei olnud kurje kavatsusi, tema ise langetas investeerimisotsuse ja kirjutas lepingule alla.

Kas vastab tõele, et poolelioleva jahi tegelik omanik oli Boiko? Nii palju, kui mina mäletan, pidi jahi omandus minema Iljinile üle pärast jahi valmimist.

Kas Teie teadsite, kuhu läks ja mille peale kulutati Iljini raha? Ei teadnud ega tea praegugi. Olen veendunud, et tegemist ei ole vargusega, nagu arvab Iljin. Igatahes mina ei teeninud selle projekti pealt sentigi.

Kas Te püüdsite Iljini aidata, kui mõistsite, et leping on õigustühine? Ma ei pea lepingut õigustühiseks, kuid püüdsin Igorit viimase hetkeni abistada. Laevatehasel algasid rasked ajad ning võlgade tõttu võttis selle üle teine inimene. Igor käitus kujunenud olukorras järelemõtlematult, kasutades uute omanikega läbi rääkides ähvardamispoliitikat. Ukraina poolele see ei meeldinud. Ütlesin Igorile, et küsimus tuleb lahendada soliid-selt, läbirääkimistega, aga mitte suhteid rikkudes. Üritasin kaits-ta Igori kui investor seisukohta, kuid lõpuks hakkas Igor ka mind süüdistama.

Kuidas saaks Igorit aidata? Laevatehase uue omanikuga tuleks alustada uusi läbirääkimisi.

Iljin jäi ilma nii rahast kui ka firmast... Mul on väga kahju. Kuid kui keegi pakuks mulle soodsa hinnaga näiteks mõnd eksklus-iivset autot, mis järgmisel päeval minu silme all lihtsalt ära la-guneks, süüdistaksin ma ostus kindla peale üksnes iseennast.

IMF: Eesti majandus on tasakaalus. Vähe riske

Ä LAURA MALLENE
laura.mallene@aripaev.ee

Eesti on saavutanud tasakaalu ja naasnud jätkusuutliku majanduskasvu, märkis IMFi delegatsiooni juht Alexander Hoffmaister. Ta üles eile Eesti Pangas pressikonverentsil, et Eesti taastumine kriisist on võtnud sisse kindla suuna. Inflatsioon on leevenenud ja majanduskasv jätkusuutlik.

Rahandusminister Jürgen Ligi lausus, et IMFi hinnangud sarnanevad rahandusministeeriumi omadega: majandus on praegu päris heas tasakaalus. Samas konstateeris Ligi, et väikese riigi puhul on tasakaal haavatav ja vigu teha ei tohi. "Üldisel foonil on uudiste puudumine väga hea uudis," ütles ta.

IMFi aruandest selgus, et 2013. aastal ei ole Eestil palju

RAHANDUSMINISTER Jürgen Ligi ütles, et praegu on majandus tasakaalus, aga väike riik on haavatav. FOTO: MEELI KÜTTIM

riske. Ohud tulenevad euroala aeglasest majanduskasvust, sest kaks kolmandikku Eesti ekspordist läheb Euroopa Liitu. See võib nõrgestada tööturgu, vähendada leibkonna võimet maksta lae-

nu ja kahjustada panga varade kvaliteeti. Ligi nõustus IMFiga – riskid vähenevad ja lähtuvad väliskeskkonnast. "Vead on kerged tulema, eriti enne valimisi. Mis on riske maha võtnud? Mitte ainult kodune, vaid ka rahvusvaheline poliitika," sõnas Ligi.

IMF soovitas kaitsta välist konkurentsivõimet, lahendada tööturu oskuste mittevastavuse probleem ning kiirendada inimkapitali akumulatsiooni.

Eesti Panga president Ardo Hansson nõustus IMF hinnanguga, et rahandus on heas korras. "Eelarvepoliitika on oluline majanduspoliitika vahend ja usaldusväärsuse näitaja," lausus ta ja lisas, et tark on jätkata konservatiivsel rajal.

IMFi delegatsioon viibis Eestis 5.–18. märtsini, et arutada Eesti majanduspoliitilist olukorda.

PRIVILEG
ainult Äripäeva lugejale

PRIVILEEG ON EKSKLUSIIVNE OSTUKESKKOND JUST SINULE, ÄRIPÄEVA LUGEJALE. Vaata pakkumisi privileeg.aripaev.ee

Teie firmale

Maitsekaravan – lõpuks ka Eestis!

135 €

Juba aastaid on sellistes suurlinnades nagu London, New York, Peking ja Stockholm olnud võimalik osa võtta põnevast ning harivast üritusest nimega Maitsekaravan. Nüüd on uuenduslik toidukoolitus jõudnud ka Tallinna. Maitsekaravan Teie ettevõttele on mõeldud kuni kümnele inimesele ja toimub Teie sobival ajal. Võtke aegsasti platsi, sest kohtade arv on piiratud!

Vaata kõiki pakkumisi: privileeg.aripaev.ee

ÄRIPÄEVA KOOLITUS

UUS!

20.–29. aprillil 2013

ÕPPEREIS BULGAARIASSE

Kuidas edu saavutanud Bulgaaria ettevõtete kogemusi kasutada Eestis?

KÜLASTATAVAD FIRMAD JA ISIKUD:
Xentio - Steve Keil
Walltopia - Yavor Kunchev
Harmonica - Lubomir Nokov
Damianitza, Bibendum, Casa vino - Philip Harmandjiev
Volacom - Kiril Petkov
Ficosota - Krasen Kurkchiev
SEG - Kaloyan Todorov
Ceres - Ivo Evgeniev

Firmakülastusi ja seminare viib läbi **AAVO KOKK**
Täpsem kava aadressil www.koolitus.aripaev.ee

Hind 2200 eurot (km-ga 2640 eurot).
Hind ei sisalda lennukipileteid.

Info ja registreerimine telefonil **667 0100**,
elektronposti aadressil koolituskeskus@aripaev.ee
või koduleheküljel www.koolitus.aripaev.ee

Äripäev

OHUTUSLAOS

Ära püüa kukkuvat kaupa, vaid jookse!

Bauhofil laos karm kord

MARILIIS PINN
kaasautor

“Nähes kukkuvat kaupa, on inimesel instinkt see kinni püüda. Ära tee seda, vaid jookse ära!” soovitas Bauhof Groupi haldusjuht Heiki Muda ladustamise aastakonverentsil “Laoseis 2013”. “90% kaupadest on nii rasked, et inimene ei suuda neid kinni püüda,” põhjendas ta.

Muda tutvustas, kuidas nemad tagavad ohutuse laos. Bauhofis on see teema pidevalt aktuaalne, sest ettevõttele on ladu samas ka müügisaal, kus liiguvad kliendid oma perelega. Üle poole ladustamispinnast on klientidele vaba juurdepääsuga.

Seetõttu on ettevõtte muutunud ohutusjuhendite jälgimisel väga rangeks. “Kui töötaja ei täida ohutusjuhendeid, siis esimesel korral teda hoiatatakse, teisel korral lõpetatakse tööleping,” kinnitas ta.

Igapäevasele kontrollile lisaks pisteline. Ohutuse tagamine laos on haldusjuhi sõnul oluline ja keeruline ühekorraga. Kaupluse vastutav töötaja peab Bauhofi müügisaa-laos tegema kontroll-ringkäigu kaks korda päevas.

Tema ülesanne on jälgida, et ei oleks mingeid ohtlikke olukordi kaupade ladustamisel, riiulite seisukorras, tõstukite kasutamises jne. Kõik avastatud puudused kantakse kontrolltabelisse. Et süsteem toimiks – ringkäigud ei oleks formaalsed ega täidetakse kontrolltabelleid tagantjärele – korraldab Bauhofi juhtkond pistelisi kontrole. Viimase aasta jooksul on tehtud 54 pistelist kontrolli. “Nende käigus avastati viis suuremat rikkumist ja kümme väiksemat rikkumist,” rääkis Muda.

Viimase suurema avastatud rikkumisena tõi Muda välja selle, kui tõstetööde ohutsoonis viibis ka kaupluse külastaja. Samuti on pistelise kontrolli käigus avastatud juhtumeid, kus üksuse juht on jätnud ringkäigu tegemata või on märkinud ringkäigu tagantjärele paberitesse. Samuti avastatakse puudusi, mida ei ole ringkäigu ajal leitud.

Kaupluse juhatajat karistatakse selliste puudus-

te avastamisel tulemustasu vähendamisega. Viimasel aastal on seda tehtud viiel korral. “Ohutuse tagamiseks teeme rohkem, kui seadus nõuab,” ütles Muda, kelle sõnul analüüsitakse iga intsidenti ja midagi kinni ei mätsita.

Et kõik töötajad teaksid ohutusnõudeid ja saaksid aru nende olulisusest, korraldatakse pidevalt koolitusi. Töötajate juhendamiseks on kokku pandud ka 16-leheküljeline manuaal, kus selgitatakse, miks ja kuidas midagi tegema peab. “Ohutus on äärmiselt tähtis ja seetõttu rõhutame seda ka kaupluste üldkoosolekul,” lisas Muda.

Osa töötajaid kipub vigurdama. Tõeliselt ohutu lao pidamiseks ei piisa reeglitest ja koolitusest, vaid kõige aluseks ongi pidev kontroll. “Kui iga päev ohutusreegleid meelde ei tuleta, siis neid ei täideta,” märkis Muda. Ta ise on peale sattunud nii sellele, kuidas mööda riiuleid turnitakse, kui ka inimesi kahveltõstukiga lae alla kõrgustesse aidatakse. “Inimeste tõstmiseks on meil spetsiaalsed korvtõstukid, kahveltõstukiga inimese tõstmine on absoluutselt lubamatu,” rõhutas ta. Ohtliku vigastuse saamiseks pole vaja kõrgelt kukkuda, selgroogu võib vigastada ka juba siis, kui suure kaubaga tavalisel pukkredelilt alla kukkuda.

Muda ei väsi rõhutamast, et laotöötajatel tuleb pidevalt silm peal hoida, sest mõni asja tööle tulnud noormees võib tõstukiga vägagi uljalt ringi sõita, lõhkudes masinat ja tekitades ohtlikke olukordi. “Sattusin kord peale, kuidas lipsus ettevõtete juhti lae alla tõsteti,” meenutas Muda.

Oluline on jälgida ka masinate tõstegraafikuid. “Kui raskemaid asju lubatust kõrgemale tõsta, lähevad tõstukid ümber. Testitud mitu korda,” kinnitas Muda. Tõstukijuhil peavad silmad olema igal pool. “Ja kui kogemata riivatakse riiulit, tuleb seda öelda, mitte varjata,” rõhutas Muda ja tõi välja, et vigastatud posti kandevõime kahaneb ja seda uuesti müksates võib terve ladu kokku kukkuda.

Suur murekoht ladudes on avariiväljapääsude ja tuletõrjevahendite esised, mis peavad olema vabalt ligipääsetavad. “Kui pidevalt ei jälgi, siis midagi sinna ette ikka tekib. Ka peab vaatama, et väljas ei kuhjatakse näiteks lund avariiväljapääsu ette,” rääkis Muda. See probleem hakkas Bauhofis vähenema, kui turvaalade ette kleebiti maha kollased lindid.

Ka tarnijatega ollakse ranged. Kõrgete riiulitega laos on väga oluline ka see, et kaup oleks paigutatud korrektselt, surmava vigastuse tekkeks piisab vaid ühe tellise pudenemisest, riiulites on kaupaga lausa tonnides. “Meil on täpsed juhised, mitu euroalust tohib üksteise peal olla,” ütles Muda. Alati tuleb pakend taas sulgeda ja kiletada. “Ohu koht on keraamiliste plaatide hoidmine,” märkis ta. Keraamilised plaadid seisavad püsti reas ja paki avamisel on suur võimalus, et lahtise kauba tagasipaanemisel lagunevad need laiali.

Probleeme on eriti kohalike tarnijate kaupadega, tuhande kilomeetri kaugusel tehastest tulnud euroalused on üldjuhul korralikult pakitud, sest arvestatakse pika teekonnaga. “Me põhimõtteliselt ei võta vastu vigastatud aluseid, sest nendega võib õnnetusi juhtuda. Kui kaup on paar korda vigase aluse tõttu tagasi saadetud, siis tarnijad enam ebakvaliteetselt pakitud kaup ei saada,” lisas Muda. Pidevalt jälgitakse ka aluste seisukorda, sest pehkinud euroalust raske kaubaga riiulist tõstukiga alla tõsta ei saa.

Palju tööõnnetusi juhtub ka kauba avamisel. “Meil on olemas käärid, noad, kindad ja kõik muud vajalikud töövahendid. Kuid ikka hakkavad inimesed pakke paljaste käte ja hammastega avama ning vigastavad ennast,” rääkis Muda ja tõi välja, et ettevõtte pole vajaliku turva- ja ohutusvarustuse soetamisel eelarvele piire seadnud. “Hoolimata sellest käiakse töö botaste ja plätudega, mitte kohustuslike turvajalanõudega.”

”

Kui raskemaid asju lubatust kõrgemale tõsta, lähevad tõstukid ümber. Testitud mitu korda.

Bauhof Groupi haldusjuht Heiki Muda

WILLENBROCK BALTIC

KASUTATUD TÕSTUKID

tel 515 3890, jaan.viita@willenbrock.ee, www.willenbrock.ee

Linde Material Handling

Linde

Linde H30T, gaasitõstuk

Toodetud: 2006 a.
Töötunde: 10353 tt
Tõstejõud: 3,0 t
Tõstekõrgus: 3,9 m
11800 € + km

Linde E16, akutõstuk

Toodetud: 2007 a.
Töötunde: 3840 tt
Tõstejõud: 1,6 t
Tõstekõrgus: 4,6 m
11500 € + km

Linde H50D, diiseltõstuk

Toodetud: 2010 a.
Töötunde: 5750 tt
Tõstejõud: 5,0 t
Tõstekõrgus: 4,1 m
25000 € + km

BAUHOF Grupi haldusjuhi Heiki Muda sõnul saab nende töötaja ohutusjuhendi täitmata jätmisel ainult ühe hoiatuse, teise korra järel tema tööleping lõpetatakse.

FOTO: RAUL MEE

Ä Tasub teada Kuidas tagada ohutus laos

HOIA ENNAST JA TEISI, ära sea ennast ega teisi ohtu oma tegevuse või tegemata jätmisega. Kaup peab olema ettenähtud kohal, mitte evakuatsiooniteedel, tehnoruumidesse pääsu ees jne.

KAUP PEAB OLEMA ladustatud korrektselt, paiknema stabiilselt ega olema ohtlik inimestele, virnad on sirged, kaup on kiletatud ja avatud pakid taas suletud, oluline on järgida kaalu-piiranguid.

PAKENDI AVAMISEL kasuta selleks ettenähtud vahendeid.

TEHNIKAT KASUTA selleks ettenähtud viisil, käsikahveltõstuk ei ole tõukeratas, järelkäidaval virnastajal sõit on keelatud.

KASUTA ÕIGET KAITSERIIE turvajalatsid ja ilmastikule vastavat varustust.

TÖÖKOHT OLGU KORRAS ja ohutu, enne tööle asumist kontrolli üle masinate korrasolek.

ALLIKAS: BAUHOF GRUUPU HALDUSJUHT HEIKI MUDA

Abiks on ka tehnika

Laos inimeste ohutuse ja vara turvalisuse suurendamiseks on välja töötatud uudsed tehnilised lahendused.

VALGUSKARDINAD ja magnetkinnitusega turvalindid aitavad piirata ohtlikke alasid.

POSTIKAITS toetavad poste ja annavad lisakaitse.

WUBUMP, kahvlite kaitseid ja DAGS-kahvlite katted muudavad tõstukid ohutumaks.

LEEDTULED mastile ja *blue light* aitavad valgusega tõstuki töötamisele tähelepanu juhtida.

ACCUTILT aitab tõstukijuhil tõstuki tasakaalus hoida.

ÜLEKOORMUSE INDIKAATOR välistab liiga raske koormate tõstmise.

ALLIKAS: LAADURI TEGEVJUHT FRED MÄRTSOO

NOVAFOREST

Novaforest OÜ
Betooni 11 D
Tel 513 5468, 511 5778

Veoautode remondi teenused

www.novaforest.ee

KAHJURIHOIATUS

Hiiinast kauba toomine kallineb

Põllumajandusamet hakkab alates 1. aprillist kontrollima Hiinast pärit kivimite transpordil kasutatava puidust pakkematerjali taimekahjurite leviku piiramiseks.

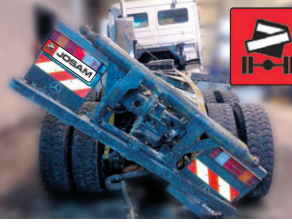
Kivimite transpordil kasutatavate pakendite kontrolli tingis tõsiasi, et Hiinast pärit puidust pakkematerjal on sageli saastunud ohtlike taimekahjustajatega.

Mitmed Euroopa Liidus tuvastatud aasia siku kahjustuskolled paiknevad just kohtades, mille lähedale on hiljuti toimetatud graaniitkivimeid Hiinast. Aasia sikk kahjustab puu tüveosa – kahjustatud puud kuivavad.

Ohtliku taimekahjustaja aasia siku leviku tõkestamiseks võttis Euroopa Komisjon vastu rakendusotsuse, millega kohustatakse kõiki liikmesriike kontrollima Hiinast saabuvate kivimite transpordil kasutatava puidust pakkematerjali taimetervist.

Puidust pakkematerjal peab alates 1. aprillist olema vaba ohtlikest taimekahjustajatest ning vastama Rahvusvahelise Fütosanitaarmeetmete Standardi nr 15 nõuetele.

AVT SERVICE
veoauto, haagiste remont ja hooldus

Veoautode, haagiste ja eritehnika avariiremont. Raamide ja kabiinide õgvendamine.

Betooni 19b, Tallinn 11415 GSM: 5650 3593
www.avtservice.ee info@avtservice.ee

ML-TRANSPORT

Osakoormate vedu tagaluukautodega TALLINN–HELSINKI–TALLINN

Enne kl 12 tellitud veos järgmisel tööpäeval sihtkohas!

tel: +372 505 5074
info@mltransport.ee

www.mltransport.ee

AVT SERVICE

Veoautode ja eritehnika diiselmootorite, kõrgsurvekiütusepumpade ja -pihustite remont.

Betooni 19b, Tallinn 11415
GSM: 5650 3593, 5303 2539
e-post: info@avtservice.ee

AVT SERVICE

Veoautode ja busside kompressorite ning pidurisadulate remont ja müük.

Betooni 19b, Tallinn 11415
GSM: 5650 3593, 5303 2539
e-post: info@avtservice.ee

CERTEX

Tõste- ja koormakinnituvahendid

KOORMAKINNITUS ja PAKENDAMINE
ühikordse kinnituse lindid

CERTEX Eesti OÜ
Peterburi tee 47
Tallinn 11415

Tel: 6062 599
Fax: 6062 499
info@certex.ee
www.certex.ee

f peugeoteesti

LIIDRITE VALIK

SÄÄSTLIKUD PEUGEOT TARBEÕIDUKID

NÜÜD UUE TARBEÕIDUKIGA KAASAS **TASUTA GPS** JA **5 AASTANE** DRIVELINE GARANTII*

* Driveline garantii koosneb 3-aastasest tootja lepingulisest garantiist- ja 2-aastasest OÜ KW Bruun Baltic täiendavast Driveline garantiist. Pakkumine kehtib kuni jätkub sõidukeid. Pildid on illustriativsed.

www.peugeot.ee/kaubikud

COMFORT
PAKETT

GPS

A/C

CD

MOTION & EMOTION

PEUGEOT

Seminariruumide rent

TEL 667 0105

korraldaja,
kontaktandmed

ruumi suurus

istekohti

hind/ühik

hinna sees

lisatasu eest

majutus-
kohti

soodustused

lisainfo

TÄHETORNI
HOTELL ***

Tähetorni 16, 11625
Tallinn
tel 677 9100 / 110
faks 677 9096
tahetorn@neti.ee
www.thotell.ee

konverentsisaal
80 m²,
sisaldab tasuta 9
m² lisaruumi;
koolitusruum Sviit
70 m², sisaldab
tasuta
19 m² lisaruumi;
võimalus kohan-
dada väiksemaid
(35 m²)
seminariruum
olenevalt soovist ja
inimeste arvust

50

6

50

16

kokkuleppel,
teeme Sulle sobiva
hinna

wifi, TV, VHS-/DVD-
mängija, CD-mängija,
ekraan,
grafoprojektor,
pabertahvel, paberid,
markerid

dataprojektor,
paljundus,
toitlustamine,
kohvipausid

80+

kokkuleppel,
püsikliendisoo-
dustus
koolitusruumile,
koolitusel
osalejatele
majutus
40% odavam

Asume kesklinnast 9 km kaugusel
Nõmmel. Väga head parkimisvõimalused,
ühistransport bussiga nr 10, 20,
looduskaunis ümbrus, meid ümbritsevad
terviserajad ja Nõmme seikluspark koos
basseinidega. Hotellis on *à la carte*
restoran, kus saab korraldada ka
tähtpäevi, pidustusi ja ärilõunaid.
Hotellis on hubane baar ja saun.
Küsi kindlasti hinnapakumist!
Leiame koos Sinuga sobiva lahenduse!

HOTELL SUSI***

Peterburi tee 48, Tallinn
tel 630 3672
konverents@susi.ee
www.susi.ee

Mari 25 m²

Jüri 40 m²

Marta 55 m²

Roheline Ämblik
200²

8

25

40

120

kokkuleppel

wifi, dataprojektor,
ekraan, pabertahvel,
TV, video, CD-mängija

paljundus,
toitlustamine,
kohvipausid

200

kokkuleppel

Asume Peterburi teel ajaloolise
Jüriöö pargi vastas ainult 2 km
kaugusel lennujaamast ja
bussijaamast ning 10 minuti sõidu
kaugusel Tallinna kesklinnast.
Ühistransport bussiga
nr 54 ja trammidega nr 2 ja 4.
Suur tasuta parkla. Rikkalik valik
kohvipause, toitlustamine hotelli
restoranis. Peale tavapärase
nõupidamise või konverentsi
võimalus korraldada firmapidusid,
bankette, vastuvõtte jm üritusi.
Hotellis on ilusalong ja kaks sauna.

HOTELL ORU***

Narva mnt 120b, Tallinn
tel 603 3302
faks 601 2600
sales@oruhotel.ee
www.oruhotel.ee

Oru

95 m²

Oru 1

60 m²

Oru 2

15 m²

100

50

10

kokkuleppel

dataprojektor,
grafoprojektor,
pabertahvel,
TV, video, ekraan,
CD-mängija, internet,
wifi, sülearvuti
kasutamine

paljundus, faks,
toitlustamine,
kohvipausid

100

kokkuleppel

tasuta valvega parkla, hea ligipääs
ühiskondliku transpordiga,
toitlustamine hubases
à la carte restoranis, mitmekülgne
valik kohvipause, võimalik korraldada
firmapidusid ja tähtpäevi

HOTELL DZINGEL

Männiku tee 89, Tallinn
tel 610 5300
www.dzingel.ee
hotell@dzingel.ee

A-saal 45 m²

B-saal 52 m²

C-saal 200 m²

D-saal 117 m²

E-saal 35 m²

F-saal 55 m²

G-saal 70 m²

H-saal 22 m²

30

20

200

70

20

30

45

20

65 €/päev

65 €/päev

195 €/päev

125 €/päev

50 €/päev

65 €/päev

100 €/päev

50 €/päev

TV, video, grafoprojek-
tor, pabertahvel,
CD-mängija, wifi

toitlustamine
gruppidele,
kohvipausid,
koopiad,
video-dataprojektor,
sünkroontölke-
aparatuur

560

kokkuleppel

Hea ligipääs ühistranspordiga,
tasuta valvega parkla 100 autole ja
viiele bussile, kaks sauna, tasuta wifi,
soodsad kohvipausid ja lõunasöögid,
võimalik korraldada firmapidusid ja
sünnipäevi.

JÄNEDA MÕIS OÜ

Lääne-Virumaa
73602 Jäneda
tel 384 9750
info@janedaturism.ee
www.janedaturism.ee

10 erineva
suurusega
konverentsiruumi

10-250

10-25 €/h ja kokku-
leppel

wifi, dataprojektor,
pabertahvel, markerid,
grafoprojektor

paljundus,
kohvipausid,
toitlustamine

120

kokkuleppel

Tallinnast 70 km, looduskaunis ja
rahulik keskkond, külastemaja,
saunad ja spaateenused, suusa- ja
matkarajad, suusalaenus.
Musta Täku Talli körts on peopaigana
parim, laudades kuni 300 kohta!
Kiire pakumine ja sujuv teenindus.

ÄRIPÄEVA KOOLITUS

UUS!

23.–24. aprillil

STRESSI JA PINGETE
JUHTIMINE

Kuidas tulla toime
emotsionaalsete
pingetega enda sees
ja enda ümber?

Koolitaja on **SIRJE TAMMISTE**

Koolituse hind on 449 eurot (km-ga 538,8 eurot).

Täpsem programm aadressil
www.koolitus.aripaev.ee

Äripäev

Info ja registreerimine telefonil **667 0100**, elektronposti aadressil
koolituskeskus@aripaev.ee või koduleheküljel **www.koolitus.aripaev.ee**

raamatupidaja.ee

4. aprill

Meriton Conference & Spa hotell

Lemmiklektori loeng:

**Uus värbamiskontseptsioon.
Kuidas leida tööturult üles
talendid ja talendi potentsiaalid?**

Käsitlemisele tulevad teemad:

**Miks tavakuulutused toovad kandidaate, kellega
meil midagi peale pole hakata?**

**Kuidas koostada kuulutusi, mis toovad ligi meie
jaoks parimaid?**

**Kuidas CV-sid ridade vahelt lugeda, milliseid
lisaülesandeid anda eelvoorudes?**

Reaalsed näited ja meetodite läbi tegemine.

**Traditsionaalse värbamise nõrgad kohad ja
kaasaegsed meetodid selle asendamiseks:
sotsiomeetria, interaktiivsed grupiintervjuud.**

Tagasiside andmine, mis tõstab ettevõtte mainet.

Äripäev

Loengu soodushind registreerumisel kuni 03.04.2013 169 eurot (km-ga 202,80 eurot), alates 04.04.2013 199 eurot (km-ga 238,80 eurot). Kahe või enama isiku korraga registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib hindadele 5% soodustus. Lisainfo ja registreerimine telefonil **667 0411** või projektijuht Anne-Ly Raudhein, tel 667 0107. **www.raamatupidaja.ee**

TIINA SAAR,

karjäärinõustaja ja
Proeksperti personalijuht

Tööd saab

HANKESPETSIALIST

Töö kirjeldus

Hankespetsialisti peamiseks tööülesanneteks on koostöö tegemine teostatavate tarbijatega, uutele projektidele materjali hindade koostamine, alternatiivsete koostööpartnerite leidmine ning nendega läbirääkimiste pidamine, lepingute haldamine süsteemides MANU Online ja Quotewin.

Nõudmised kandidaadile

- Heal tasemel inglise keele oskus nii kõnes kui kirjas
- Arvuti kasutamise oskus (MS Excel)
- Sihikindlus kokkulepitud tegevuste lõpule viimisel
- Analüüsioskus
- Hea suhtlemis- ja koostööoskus, iseseisva töö tegemise oskus
- Pinge- ja stressitaluvus
- Korrektsus ja kohusetundlikkus

Kandideerimisele tuleb kasuks eelnev töökogemus ostutöö valdkonnas elektroonikatööstuses.

Kandideerimiseks palun saada oma CV ning kaaskiri **hiljemalt 26. märtsiks** aadressile nele.zaitsev@note.ee

Ettevõtte pakub

- Töökogemust hea tehnoloogilise baasi ja kõrge oskusteabega kiiresti arenevas rahvusvahelises kontsernis
- Sõbralikku ja toetavat meeskonda
- Huvitavat ja vastutusrikast töövaldkonda, eneseteostusvõimalust
- Tervise Paradiisis lõõgastumise ja sportimise võimalust
- Konkurentsivõimelist töötasu

Täiendav info: Nele Zaitsev, tel 44 48516, www.note.eu

NOTE Pärnu OÜ on Rootsi EMS-teenuseid (Electronic Manufacturing Services) pakkuva kontserni NOTE AB tütarettevõtte. NOTE Pärnu OÜ peamiseks tegevusala-deks on keskmiste ja suuremate seeriade elektroonikal baseeruvate seadmete montaaž ja tootmine.

Tööd saab

KLIENDIHOLDUR

Töö kirjeldus

Ootame oma meeskonda töökait ja kohusetundlikku kliendihaldurit, kelle töö peamiseks eesmärgiks on kliendi rahulolu tagamine. Kliendihalduri tööülesanneteks on klientidega suhtlemine ja koostöö korraldamine, jooksvate probleemide operatiivne lahendamine ning tähtaegadest kinnipidamise tagamine, dokumendihaldus, tootmisprojektide logistilise tegevuse planeerimine ja korraldamine.

Nõudmised kandidaadile

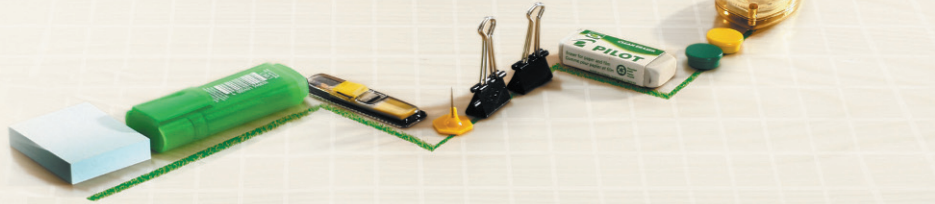
- Eelnev töökogemus tootmisettevõttes, soovituslikult elektroonika valdkonnas
- Planeerimise ja projektijuhtimise kogemus
- Heal tasemel inglise keele oskus nii kõnes kui kirjas
- Arvuti kasutamise oskus
- Sihikindlus kokkulepitud tegevuste lõpule viimisel
- Analüüsioskus
- Hea suhtlemis- ja koostööoskus, iseseisva töö tegemise oskus
- Pinge- ja stressitaluvus

Kandideerimisele tuleb kasuks eelnev töökogemus kliendihaldurina tootmisettevõttes.

Kandideerimiseks palun saada oma CV ning kaaskiri **hiljemalt 5. aprilliks** aadressile nele.zaitsev@note.ee

Töökoht on investering

Kasvata oma väärtust tööjõuturul avarate võimalustega rahvusvahelises ettevõttes.

AS SEB Pank on universaalpank, mis teenindab kõiki kliente, kes pangateenust vajavad – eraisikuid, ettevõtteid ja avalikku sektorit. Pank pakub kõiki finantsteenuseid Eesti turul ja liisinguteenuseid Venemaal, samuti toetab SEB Grupi kliente varade investeerimisel Kesk- ja Ida-Euroopas.

Äriarenduse divisjon otsib tootearenduse osakonda maksekaartide arendusmeeskonna juhti,

kelle peamised tööülesanded on:

- pangakaartide ja maksesüsteemide valdkonna arendamine ja haldamine;
- valdkonna tooteid arendava meeskonna juhtimine;
- arendusprojektide (sh Baltiülesle) koordineerimine või neis osalemine;
- toote elutsükli ja tulemuslikkuse juhtimine;
- sise- ja välispartneritega suhtlemine

läbirääkimis- ja eneseväljendusoskus nii eesti kui inglise kõne- ja kirjakeeles. Töös on vajalik hea algatus-, struktureerimis- ja analüüsivõime ning täpsus ja järjekindlus.

Kasuks tuleb töökogemus pangakaartide ja/või IT valdkonnas ning vene keele oskus.

Pakume võimalust panustada huvitavas ja panga jaoks olulises valdkonnas, toetavaid kaastöötajaid ning konkurentsivõimelist tasupaketti.

Edukalt kandidaadil on kõrgem haridus, projektide ja meeskonna juhtimise kogemus ning väga hea

Kandideerimiseks saada palun motivatsioonikiri ja elulookirjeldus hiljemalt **25. märtsiks** e-postile personal@seb.ee, märgusõnaga „maksekaartide arendusmeeskonna juht“.

SEB

RBS RIGA BUSINESS SCHOOL
Riga Technical University

JOB ANNOUNCEMENT

Director

Riga Business School at Riga Technical University

Riga, Latvia

The RTU Riga Business School (RBS) was established in 1991 in cooperation with the State University of New York at Buffalo, USA and the University of Ottawa, Canada.

RBS, now the leading business school in the Baltics, offers management programs both at the undergraduate and graduate levels and RBS was the first higher education institution in the region to offer a North American management style MBA in English. At the master's level the school offers an Executive MBA, an evening Professional MBA, and a fulltime day MBA program. At the baccalaureate level the school offers a Bachelor of Management in International Business program. The RBS English Language Center provides the highest quality language instruction in support of RBS academic programs and it serves a diverse set of business and community needs.

RBS has over a thousand MBA alumni, the majority of whom occupy leading managerial positions in Latvia and internationally. It also has participated in a number of comprehensive management education institution building projects in Eastern Europe, funded by both USAID and the Latvian government.

The Director will be an innovative leader and strategic thinker who shares our vision to offer a high quality internationally recognized business education to a growing student population. That requires a deep understanding of contemporary higher education and a proven record of leadership. The Director will also provide strong entrepreneurial leadership to further develop and enhance the School's international position and reputation as well as strengthen school ties with business, the community, and governmental entities. To accomplish these objectives the Director will be astute politically and have outstanding communication and interpersonal skills.

The Director reports directly to the Rector of Riga Technical University and the appointment by the Rector is for a five (5) year term. A PhD is strongly preferred but not required.

Nominations and applications (including a cover letter, curriculum vitae, and the names and contact information of three references) must be submitted electronically by no later than April 17, 2013 to: **Arta Praznicane, e-mail: arta.praznicane@rbs.lv, telephone: + 371 67089800.**

In alliance with

uOttawa
Canada's university

University at Buffalo
The State University of New York

TÖLGE

TÖÖPAKKUMINE

RIIA ÄRIKOOL / Riia Tehnikaülikool

DIREKTOR, Riia Tehnikaülikooli Riia Ärikool, Riia, Läti

Riia Tehnikaülikooli Riia Ärikool (Riga Business School, RBS) asutati 1991. aastal koostöös New Yorgi riikliku ülikooliga Buffalos (USA) ja Ottawa Ülikooliga (Kanada).

Praegune Baltimaade juhtiv ärikool RBS pakub juhtimiskoolitusprogramme nii kraadieelse kui ka kraadiõppe tasandil. RBS oli piirkonna esimene kõrgharidusasutus, kus oli võimalik omandada inglise keeles Põhja-Ameerika juhtimisstiilile vastav magistrakraad ärijuhtimises (MBA – *Master of Business Administration*). Kool pakub magistriprogramme "Executive MBA", õhtuses õppevormis "Professional MBA" ja päevases vormis täisõppeajaga "MBA". Bakalaureuseõppes on võimalik läbida rahvusvaheline äriprogramm ja saada bakalaureusekraad ärihalduses. RBSi keelekeskus pakub RBSi akadeemilise programmi toetamiseks kõrgeimal tasemel keeleõpet, mis on erinevate äriolude ja ühiskondlike vajaduste teenistuses.

RBSil on rohkem kui tuhat MBA vilistlast, kellest suurem osa töötab juhtivatel ametikohtadel Lätis või mujal. Kool on osalenud Ida-Euroopas laiaulatusliku haldushariduse koolide rajamise projektides, mida on rahastanud nii USA kui ka Läti valitsus.

Kooli direktor peab olema uuendusmeelne eestvedaja ja strateegiline mõtleja, kes jagab meie visiooni kõrgel tasemel rahvusvaheliselt tunnustatud ärihariduse pakumisest üha kasvavale tudengite hulgale. See eeldab tänapäevase kõrghariduse sügavuti mõistmist ja tõendatud juhtimiskogemusi. Direktor peab rakendama ka tugevat ettevõtlusalast juhtimisstiili, et arendada edasi ning parandada kooli rahvusvahelist positsiooni ja mainet, aga ka tugevdada kooli sidemeid äriühingutega, ühiskonnas ja valitsusasutustega. Nende eesmärkide saavutamiseks peab direktor olema poliitiliselt terane ja väljapaistvate suhtlemiskustega.

Direktor allub otse Riia Tehnikaülikooli rektorile ja rektor määrab ta ametisse viieks aastaks. Tugevalt soovitatav, kuigi mitte nõutav, on doktorikraad.

Kandidatuur ja taotlus (sh tiitelleht, CV ning kolme soovijata nimi ja kontaktandmed) tuleb esitada elektrooniliselt 17. aprilliks 2013 e-posti aadressil arta.praznicane@rbs.lv, **Arta Praznicane. Kontakttelefon: +371 6708 9800.**

Koostöös ülikoolidega

u Ottawa / Kanada ülikool

University at Buffalo / New Yorgi riiklik ülikool

ÄRILAUSE

» Mihkel Randrüüt: Praegused premeeri- vad toetused tuleb lõpetada.

Ettevõtlusnõustaja leiab, et EASist peaksid toetust saama ettevõtted, kes vajavad arenguhüppe tegemiseks lisaraha, kuid kellele pankade tingimused on liiga karmid.

ÄRIPÄEV 19. märts 2013

toimetaja Vilja Kiisler, tel 667 0150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

ÜKS KÜSIMUS

Soome varimajanduse vähendamise töögrupp tegi ettepaneku keelata tootlustusettevõtetes palga maksmine sularahas.

Kas Eestis võiks keelata palga maksmise sularahas?

LEMBIT LUMP
Kodumaja ASi juhatuse esimees

Meie ettevõttes pole kunagi makstud sularahas palka ega hakata seda ka tegema. Mina arvan, et miks mitte. Kui igasugune arvelt arvele raha laekumine aitab varimajanduse vähendamisele kaasa, hoiab ära sahekrdamist ja maksude maksmata jätmist ning seeläbi tekkivat ebaausat konkurentsieelist, siis miks see ei võiks ka Eestis rakenduda? Mina oleksin küll selle poolt.

MAREK HELM
maksuameti juht

Kui midagi keelata, siis peaks suutma seda keeldu ka kontrollida. Kuidas kujutatakse ette seda, et Eesti seadusesäte on näiteks keelata maksta sularahas, kuid kui kaks inimest kohtuvad tänavanurgal, üks annab teisele raha, kuidas sa seda kontrollid? Olen selle keelu Eestis rakendamise suhtes esialgu skeptiline.

Tegelikult saab ümbrikupalga probleemi suu- resti leevendada siis, kui suudetakse hästi võidelda käibemaksupettustega. Praegu koguvad käibemaksu justkui ettevõtjad, kuid vaadates ostja pilguga, siis midagi ostes on seal käibemaks ju ka sees. Ostja tasub käibemaksu kauba müüjale. Kuid, kui too on variettevõtte või puhverettevõtte, siis on seda kõike imelihtne muuta sularahaks. Ja omakorda finantseerida ümbrikupalka.

AIVAR REHE
Danske Banki tegevjuht

**Hindan Eesti kodanike ja äriettevõtete maksu-
kuulekust kõrgeks.** Sularahal on kindel ja arusaadav koht majanduselus, ka töösuhetes. Iga keeld on teatud määral kasvu piirang, mistõttu suhtun keeldude praktikasse ettevaatlikkusega.

LUGEJA ARVAB

» **Tunnen kaasa tublidele väikeet-
tevõtjatele, kes kogu hingest püüa-
vad midagi mõistlikku ja kasulikku
toota ja luua oma klientidele, ja
annavad tööd ka kaaskodanikele.**
Kommentaar Katariina Krjutškova artiklile "Brüsseli argpüksid"

LOE WWW.ARIPAEV.EE

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon:
(372) 667 0195,
(372) 667 0222

Toimetus:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111
Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105
Tellimine ja levit:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099
Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine

Äripäeva tellija eelised - ostu-keskkond privileeg.aripaev.ee ja soodsaim võimalus soetada Äripäeva raamatuklubi raamatuid. Äripäev veebis: www.aripaev.ee Trükk AS Kroonpress

Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetuse kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakalajalised, majanduslikul, poliitilisel või religioosel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASi Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

KOLUMN

Eesti parempoolsus vajab sisemist puhastumist

Eestis seatakse tihti eeskujuks Lääne-Euroopat, eriti Soomet ja Rootsit, ning räägitakse palju nn Skandinaavia mudelist. Kuna ma olen 40 aastat Rootsis elanud, valdan rootsi keelt ja jälgin põhjalikult Rootsi praegust poliitikat, tahaksin Eestit ja Rootsit võrrelda.

Eestis palutakse inimesel erakonnast lahkuda, visatakse ta välja või jäetakse lükata-tõugata, kui ta on erakonna sisepositsioonis. Seda tuleb eriti sagedasti ette neis erakondades, mida juhitakse autokraatlikult. Rootsis ollakse tolerantsem teisitimõtlete suhtes, suureks patuks peetakse aga eksimist eetikareeglite vastu.

Kuulus näide on endine valitsuse liige Mona Sahlin, kes ostis aastal 1996 valitsuse krediitkaardiga sukkpükse ja šokolaadi ning sunniti valitsusest lahkuma. Ühe suure Rootsi erakonna juht tuletas veel hiljuti meelde, et poliitika on eelkõige usaldusäri.

Eetika on võtmeküsimus. Eesti ajakirjandus on üsna üksmeelselt süüdistanud üht suurt Eesti erakonna vassimises ja valetamises. Mis nüüd edasi saab? Vastus: mitte midagi. Põhjus: eksimine eetikaküsimustes ei ole Eesti poliitikas üldjuhul karistatav. Kui räägime, et sooviksime juurutada Skandinaavia mudelit, siis peaksime aga rääkima ka usaldusest ja eetikast. Ega poliitika pole üheski riigis täiesti puhas mäng, eriti kui vaatame näiteks Lõuna-Euroopat, aga Eestis oleme võtnud eeskujuks Skandinaavia.

Kui ettevõtte on kahjumis, siis tuleb midagi muuta, et see jälle kasumisse saada. Estonian Air on hea näide. Suur kahjum toob kaasa suuri muudatusi juhtkonnas ja strateegias. Poliitikas on erakonna kehv reiting või kehvad valimistulemused need, mis muudatusi käima lökkavad.

Rootsi sotsid olid ajavahemikul 1946–2006 51 aastat võimul, st 85% nimetatud perioodist. Valimistulemused ja reiting oli sotsidel pikka aega keskeltläbi 40%, ajuti isegi rohkem. 2006 kaotas Göran Persson valimised ja astus tagasi, olles peaminister olnud kümme aastat. Tema järel sai peaministriks moderaatide erakonna juht Fredrik Reinfeldt. Mona Sahlin valiti küll sotside juhiks, aga ta kaotas valimised 2010 ja astus märtsis aastal 2011 tagasi. Uueks juhiks valiti Hakan Juholt, kes oli aga seotud ühe korteriskandaaliga (eksis eetikareeglite vastu), ja sotside reiting

REPLIIK

Anna raha, riik! Anna rohkem!

Kõrvalleheküljel lugeda olev Viimsi abivallavanema Jan Trei kirjutis peegeldab eeldalt Eesti vallajuhtide mõtteviisi. Anna aga raha, riik! Anna rohkem, sest meile ei piisa sellest, mis me juba saanud oleme. Iroonilisel kombel on küsija Eesti ühe jõukama valla juht.

See on muidugi tore, kui vallajuhtid oma valla õiguste ja rahakoti eest seisavad, aga kui see seisneb ainult riigi poole vaatamises – muutke seda seadust, muutke teist, et me rohkem raha saaksime – pole mingit tegelikku muutust loota.

VILJA KIISLER
arvamustoimetaja

» **Kui riigil oleks lõputult raha, mida valdade laiali jagada, poleks mingit haldusreformi vaja.**

Ma tahaksin vallajuhtide sulest lugeda hoopis kirjutisi, mida on ette võetud selleks, et valda tuleks rohkem ettevõtteid, kes loovad töökohti ja tekitavad nii ise juurde maksumaksjaid, kes aitavad valla rahakotti täita. Ma tahaksin lugeda nende ideid, kuidas valla tulubaa- si suurendada. Selle asemel aga kostab pidev hala, et riik peab raha juurde andma.

Mõtteviis peab muutuma. Valda olemasolu mõte ei saa seisneda vallaametnikele palga maks- mises. Pisikesed ja vaesed val-

kukkus alla 25%. Sotside juhtkond teatas jaanuaris 2012, et Juholtil on aeg vabatahtlikult tagasi astuda, mida too ka tegi. Tegelikult teda siiski sunniti selleks. Põhjus: sotside madal reiting, juhtkonnas oli vaja muudatusi. Alates jaanuarist 2012 on sotside juht Stefan Löfven, kes oli varem ametiühingujuht ja keevitaja. Rootsis on parlamendi valimised septembris 2014 ja praegused reitingud näitavad, et Stefan Löfven on järgmine Rootsi peaminister, kuigi päris kindlalt praegune reiting muidugi valimistulemusi ei ennusta.

Stagnatsiooni vältiks uus erakond. Eesti erakondade reitingud viimase aasta jooksul näitavad, et poliitikas on tugev vasakpoolsus, tasakaaluks oleks vaja tugevamat parempoolsust, kui meil praegu on. Eesti parempoolsusel oleks vaja taastada usaldus ja eetika.

Skandinaavia mudeli kohaselt tehakse seda restruktureerimisega. Parempoolsete erakondade reiting võib praeguses olukorras ka tõusta, kuna parempoolsel valijal ei ole alternatiivi olemas olevate erakondadele.

Nii tekib küsimus, kas pole ehk Eesti sattunud Itaalia olukorda. Kaspar Näf analüüsis hiljuti Postimehes Itaalia poliitilist olukorda: "Tõsi, ka Itaalias tunneb üle pool elanikkonnast Berlusconi pärast häbi. Tema valijate hulgas on aga palju neid, kelle jaoks ei tule kunagi kõne allagi anda oma hääl vasakleerile. Kuna paremal pool kedagi teist enam ei olnud ja ka Itaalias valitakse kinniste nimekirjade järgi, ei jäänud neil midagi muud üle kui valida Berlusconi."

Minu ettekujutuse kohaselt on Eesti parempoolsel poliitikal kaks arenguvõimalust. Parempoolsetes erakondades on vaja muudatusi, et ka Eestis oleks poliitika usaldusäri. Muudatusi oleks vaja nii strateegias kui ka juhtkonnas. See on üks arenguvõimalus. Kui see aset ei leia, tuleks luua üks uus erakond.

Otsus, kas luua uus erakond või mitte, tuleks teha novembris kohe pärast kohalikke valimisi. Mina loodan siiski, et Eesti parempoolsed erakonnad saavad oma sisemise restruktureerimisega hakkama poole aasta jooksul.

Uut erakonda luua on suur ja keeruline väljakutse. Kõige raskem küsimus on, kust leida need inimesed, kellega parteid teha. Siiski võib uue erakonna loomine olla ainuke lahendus, et vältida Eesti parempoolsuse stagnatsiooni.

lad pole aga enamaks võimeli- sed, nad ei suuda juba ammugi täita neid ülesandeid, mis neile peale pandud – ei seaduse ega nende inimeste silmis, kes neis maakohtades elavad.

Seetõttu on hädavajalik, et haldusreformi käigus muutuks ka mõtteviis – et valdade eesotsas oleks inimesed, kes mõistavad, et ka ise tuleb midagi teha, mitte kõiges oma hädades riiki süüdistada. Väga visa on sugenema arusaamine, et kui riigil oleks lõputult raha, mida valdade laiali jagada, poleks mingit haldusreformi ju üldse vaja.

MÄNNIK LOOB UUE PAREMPOOLSE ERAKONNA. Eesti Panga nõukogu esimees Jaan Männik plaanib pärast keskpangast lahkumist uue parempoolse erakonna luua, et tagada usaldus poliitikas.

PRIIT VILBA VAHETAS NIME. Reformiera-kondlane Priit Vilba kannab selle aasta jaanuarist perekonnanime Willbach, sest taastas oma vanaisa nime.

VIDEO: SOOVITAN KILGIGA OLLA ETTE-VAATLIK. Pristise omanik Indrek Sepp ütles Rein Kilgist planeeritavat raamatut kommenteerides, et tema ei tahaks oma sünnipäevaks sellist kingitust, kus kirjeldatakse detailselt, milline siga ta on olnud.

VALDO RANDPERE MÄNNIKU ERAKONDA EI ASTUKS.

KOMMENTAAR

Omavalitsused vajavad riigilt **rohkem** raha

Haldusterritoriaalne reform on pikemaajalises vaates kindlasti oluline, kuid lühivaates on olulisem küsimus, kuidas tagada omavalitsuste finantsiline- ja haldusvõimekus, et omavalitsused suudaksid oma seadusest tulenevaid ülesandeid väärikselt täita.

Omavalitsuste pelk ühine-mine ja haldusterritooriumite piiride korrigeerimine ei pruugi tekitada omavalitsustele juurde ei finants- ega ka haldusvõimekust.

Rahastamismudeli ülevaata-mine. Seepärast peaksime haldusterritoriaalse reformi raames kindlasti rääkima ka kohalike omavalitsuste rahastamismudelist ning nende ülesannete kriitilisest ülevaatamisest.

Rahastamismudeli üle arutledes ei peaks olema tabusid, st me peaksime rääkima ka riiklikest maksudest ja nende ümberjagamisest omavalitsustele. Ma ei pea siinkohal silmas mitte maksukoormuse tõusu, vaid pigem mõistlikku ja vajadusepõhist (kulupõhist) riigimaksude ümberjagamist omavalitsuste eelarvesse võrreldes seni-

JAN TREI
Viimsi abivallavanem

Kaaluda võiks seadusemuudatust, mis tõstaks tulumaksumäära protsenti omavalitsuste eelarves.

sega. Kaaluda võiks tulumak-suseaduse muutmist viisil, mis tõstaks kehtivat 11,4protsendi-lis üksikisiku tulumaksumäära protsenti omavalitsuste eel-arves.

Maksuseadusi võiks muu-ta selliselt, et omavalitsustele võiks edaspidi suunata riigieel-arvest teatud osa vastavate ettevõtete käibemaksust või tulumaksust, mis on registreeritud ja asuvad selles omavalitsuses, kus ka reaalselt tegutsetakse. Osa riiklikest aktsiisidest võiks edaspidi laekuda omavalitsuste eelarvesse.

Eraldi teema on teised või-

malikud rahastamisallikad, sh finantsinstrumentide kasuta-mine. Praegune 60 protsendi nn netovõlakoormuse piir arvestatuna eelarve tuludesse on tugevasti üle pingutatud.

Harjumaa elanikkond suurenenud. Haldusreformi debatis tuleks eraldi käsitleda Harjumaa omavalitsusi, kus on selgelt eristumas regionaalsed eripärad – lühikesa aja jooksul on olnud paljudel Harjumaa omavalitsustel vajadus teha suuri investeeringuid erinevate valdkondade arengusse.

2005–2012 on elanike arv suurenenud eelkõige Harjumaal, seda 40 385 inimese võrra. Geomedia prognoosi kohaselt elab Harjumaal 2030. aastal koguni 48% Eesti elanikkonnast.

Elanike arvu suurenemine on kindlasti omavalitsustele kompliment, kuid sellistel protsessidel on alati sotsiaalsed ja fiskaalpoliitilised tagajärjed. Paljudes Harjumaa omavalitsustes on tekkinud tõsine lasteaia- ja koolikohtade puudus. Kuid peale haridusvaldkonna vajavad investeeringuid ka mitmed muud valdkonnad.

EDUKAS EESTI

Euraasia innovatsioonilinn võiks asuda Eestis

Kiiresti arenevatel Aasia riikidel ning kõrgelt arenenud Euroopa riikidel puudub siamaani ühine innovatsioonilinn. See võiks asuda Eestis. Esmärk on, et sünniks rohkesti uusi ühisfirmasid, mis toodaks edukalt tooteid ja teenuseid ülemaailmsele turule.

Tihti peale saavad teadlased ja tippspetsialistid nii Euroopast kui ka Aasiast kokku nt Põhja-Ameerikas, mis pärsib Euraasia kui terviku majandusarengut. Kiiresti arenevas maailmas hädavajalik, et Euraasia teadlased ja tippspetsialistid saaksid edendada oma oskusi kodumandril. On vaja luua The Innovation City of Eurasia.

Eesti on selleks ideaalne paik. See piirneb ühelt poolt kõrgelt arenenud Põhja- ja Lääne-Euroopa riikidega, teisalt Ida-Euroopa maade ning meist idas on otselennutee Jaapanisse, Hiinasse, Lõuna-Koreasse, Singapuri jne. Eestis on soodne maksupoliitika, bürokraatiat vähendab e-riigi süsteem ning

MAIE JÖGAR
New Tallinn OU tegevjuht

Edukas Eesti

Luues Innovation City of Eurasia Eestis, on meil potentsiaal saada innovatsiooni teenäitajaks.

puuduvad luksustoodete maksud. Oluline on seegi, et Eestis on palju vaba maad ning kinnisvarahinnad võrreldes teiste Euroopa riikidega madalad.

Kõige parem asukoht The Innovation City of Eurasiale on Viimsi valla territoorium, kuna see asub imelisel Viimsi poolsaarel, kus avaneb rannikul mis tahes suunas imepärane merevaade. Viimsi asub Tallinna vahetus läheduses, kiviviske kaudusel on ohtralt vaba aja veet-

mise paiku, kus kvaliteetselt meelt lahutada. Kuid võrreldes Tallinnaga ei puutu inimene Viimsis kokku nõukogude ajal ehitatud paneelelamurajoonidega, mis riivavad silma.

Eesti, teenäitaja. The Innovation City of Eurasia edu võmetegur on plaanitav rahvusvaheline keelekeskkond, mis teeb integreerumise maailmatasemel tippspetsialistidele lihtsaks. Kõik viidad, märgid, tead- ted ja teenindus oleks mitmes rahvusvahelises keeles. Tippspetsialistidele ja spetsialistidele on oluline ka töö- ja elupaiga asukoha prestiiž ehk maine, mida kujundab oluliselt nimi. Üheks suurepäraseks lahenduseks on New Tallinn, mis on üldarusaadav ja eri keelte kõnelejatele kergesti hääldatav. Luues innovatsioonilinnas Eestisse, on meil potentsiaal saada ambitsioonikaks innovatsiooni teenäitajaks Euraasias. ARTIKKEL ILMUB EMT, TALLINNA KAUBAMAJA, DANSKE BANKI JA ARIPÄEVA ARVAMUSKONKURSIL "EDUKAS EESTI".

19. märts 2013 ÄRIPÄEV
toimetaja Vilja Kiisler, tel 667 0150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

Äriteenused

reklaam

TEL 667 0105, reklaam@aripaev.ee

PRIVILEEG
 ainult Äripäeva lugejale

PRIVILEEG ON EKSKLUSIIVNE OSTUKESKKOND JUST SINULE, ÄRIPÄEVA LUGEJALE. Vaata pakkumisi privileeg.aripaev.ee

Ainult Teile -36%

Kevadine adrenaliin lasketiirust

95 €

Hiilgav võimalus vallandada mõjuv annus kevadist adreanaliini! Päästikuks on Taktikalise Laskmise Keksus, kus Äripäeva lugejat ootavad eksklusiivsed ja kõrgtehnoloogilised relvad. Võtkem näiteks taktikaline pumppüss või maailma kõige võimsam püstol: kullatud Desert Eagle. Tegemist on paketi- ga, mida avalikult ei pakuta.

Tavahind 149 eurot.

Vaata kõiki pakkumisi: privileeg.aripaev.ee

raamatupidaja.ee

4. aprill

Meriton Conference & Spa hotell

Koolitus:

Kasumlikkuse mõistmine ja juhtimine: Kuidas panna kuluarvestus tööle ettevõtte eesmärkide saavutamise nimel?

Koolitus annab:

- arusaama kasumlikkuse mõõtmisest – kuidas mõõta ning hinnata toote- ja kliendikasumlikkust;**
- praktilised oskused ettevõtte majandusarvestuse korraldamiseks moel, mis toetab juhtimisarvestuse vajadusi ja muudab tegevuspõhise arvestuse haldamise lihtsaks ja tõhusaks;**
- teadmised tegevuspõhise kuluarvestuse ja juhtimise põhimõtetest ja ülesehitusest;**
- teadmised tegevuspõhise kuluarvestuse ja planeerimise seostest finants- ja strateegilise planeerimisega.**

Soodushind registreerimisel kuni 28.03.2013 on 229 eurot (km-ga 274,8 eurot). Tavahind 259 eurot (km-ga 310,8 eurot). Registreerimine veebis www.raamatupidaja.ee või telefonil 667 0411. Projektijuht Anne-Ly Raudhein, tel 667 0107.

Lektor: **REIN PARELO**, konsultatsioonifirma Optime OÜ juhataja

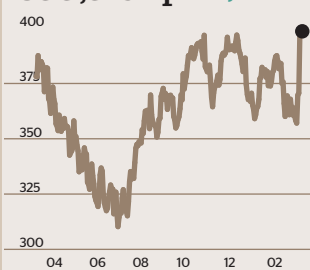
Äripäev

TÕUSJA

Katari investeerimisfond tundvat spekulatsioonide kohaselt huvi Marks & Spenceri vastu.

Marks & Spencer

399,9 GBp **+7,36%** ▲

LANGEJA

0,75 eurot kinnitati Yit aktsionäride koosolekul dividendiks aktsia kohta.

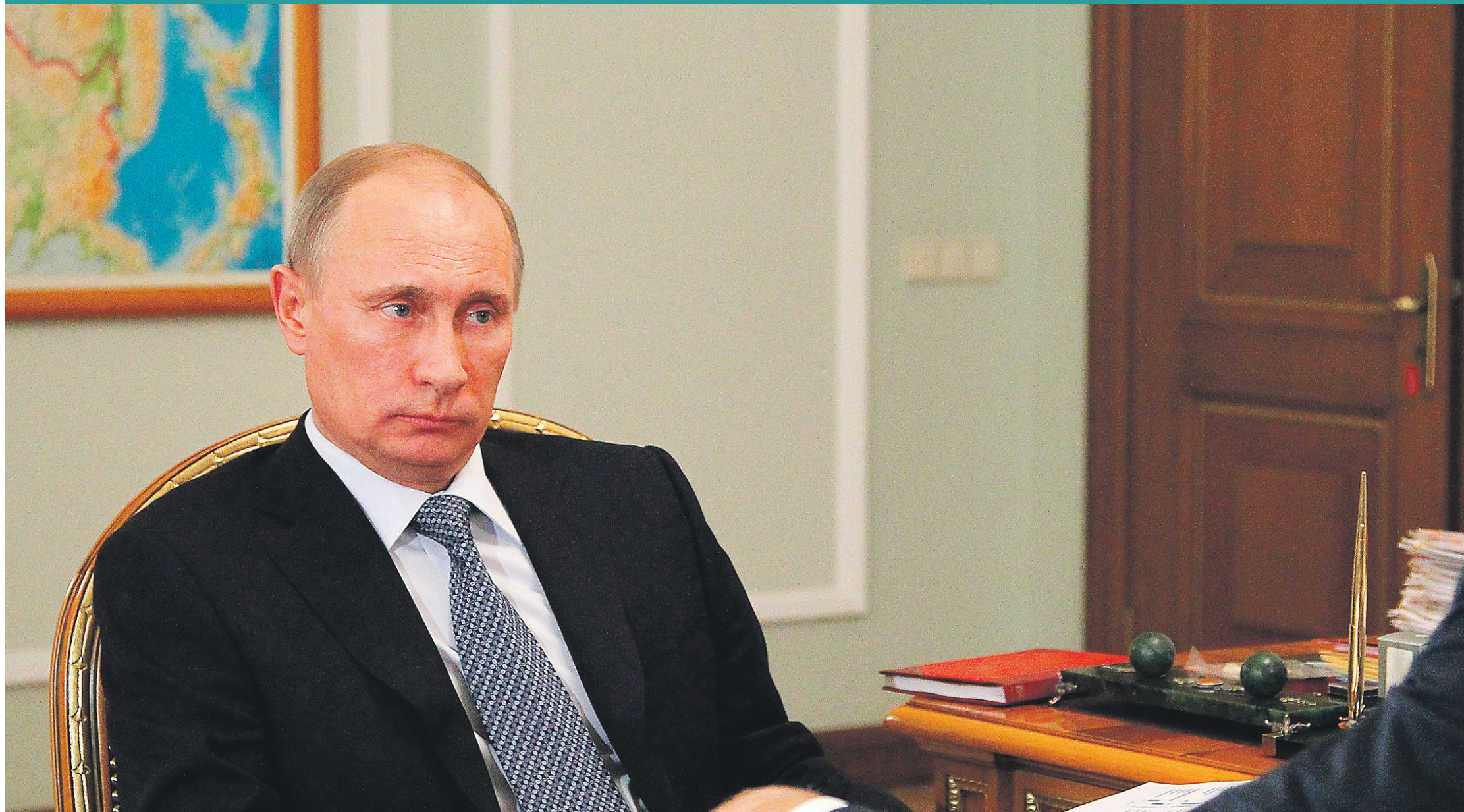
Yit Group

16,67 EUR **-5,66%** ▼

ÄRIPÄEV 19. märts 2013

toimetaja Rainer Saad, tel 667 0398, e-post rainer.saad@aripaev.ee

BÖRS

Väike Küpros ärritab Vene karu. Venemaale raske koorem

RAINER SAAD
rainer.saad@aripaev.ee

Võlakriisis ning pankroti äärel Küpros teatas nädalavahetusel, et kavatseb riigi päästmiseks kehtestada pangahoiustele maksu. See tekitas tulist vastukaja nii Küprose elanike kui ka välismaiste hoiustajate seas ning pahameelt avaldas ka Venemaa president Vladimir Putin.

Turud reageerisid Küprose otsusele langusega. Euro kukkus dollari vastu nelja kuu madalaimale tasemele, Euroopa suuremad börsid langesid keskmiselt 1 protsent, Hispaania ja Itaalia börsid kõikusid 2protsendilise languse äärel. Kuid suurim langus ei tulnud mitte Küprose naaberriikide aktsiaturgudelt, vaid Venemaalt, mille börsiindeksid langesid 3% ning üle selle.

Euroala rahandusministrid nõuavad, et Küpros kehtestaks päästepaketi saamiseks pangahoiustele maksu. See peaks sisse tooma 5,8 miljardit eurot ning puudutab nii kohalikke kui ka välismaa hoiustajaid, kellest märkimisväärne osa on venelased. Nicosia pankurite sõnul võivad Vene hoiustajad jääda ilma kuni 2 miljardist eurost. Oma pahameelt selle vastu avaldas ka Venemaa president Vladimir Putin, kes nimetas Küprose otsust ebaõiglaseks, ebaprofessionaalseks ning ohtlikuks. Peaminister Dmitri Medvedevi sõnul on tegu lausa võõra raha konfiskeerimisega.

Suurima languse tegid Vene pankade aktsiad. Suuruselt teine laenuandja VTB Group kukkus 3,1% ning suurim laenuandja OAO Sberbank langes 14%. "Venemaad koos teiste arenevate tur- gudega, mida ohustavad kõige rohkem maail-

majanduse kasvuriskid, peetakse äärmiselt riskantseks investeringuks ja seda niikauaks, kui oht USAst ja Euroopast on vähenenud," ütles Sberbanki peastrateeg Chris Weafer Bloombergile.

Uue ettepaneku järgi tähendaks hoiusemaks seda, et need, kes hoiustavad alla 100 000 euro, peavad maksma 3% maksu, need kes hoiustavad 100 000–500 000 eurot, peavad maksma 10% maksu ning 15% peavad maksma need, kes hoiustavad üle 500 000 euro. Esialgse plaani järgi pidi alla 100 000 euro hoiustajad maksma 6,75% maksu ning üle 100 000 hoiustajad 9,9%.

Suured panused. Küprose presidendi sõnul aitab hoiusemaks vältida riigi pankrotti sattumist, kuna see tingimus tagaks eurotsoonilt hädasti vajamineva 10 miljardi euro suuruse abipaketi. Küprose otsus kehtestada hoiustele maks on praeguse võlakriisi ajal olnud erakordne samm, sest võrreldes varasema praktikaga, olid hoiustajate säästut pühad ja puutumatud.

Venemaa ettevõtteid ja investoreid on Küpros meelitanud madala tulumaksu ja leebe finantsregulatsiooniga. CNBC sõnul on venelastel Küprose pankades 20 miljardit eurot. Mõne hinnangu järgi võib summa olla ka 35 miljardit eurot.

Küprose panganduseksperptide sõnul on alates veebruari lõpust, kui esimesed kuulujutud hoiuste maksustamistest ringlema hakkasid, välismaale toimetatud 100–150 miljonit eurot päevas. See on tekitanud kartust, et sarnased pangajooksud leiavad aset ka teistes Lõuna-Euroopa riikides. Hispaania keskpanga sõnul ei ole nemad kapitalipõgenemise märke veel täheldanud ning pangandussüsteem toimib täiesti normaalselt. See tekitab küsimuse, kas suurimad kannatajad Küprose maksust on siis ikkagi venelased?

Küprose majandus võib järgneval kahel aastal maksumeetmete tõttu langeda 15 protsenti.

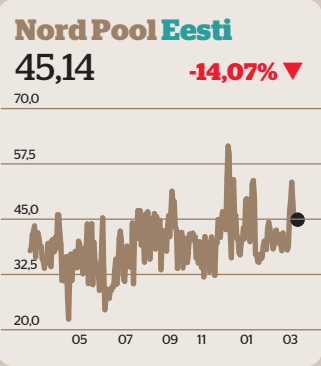
Investeerimispanga Nomura raport

1600

töötajat koondab Suurbritannia suuruselt teine ravimitootja AstraZeneca, et kärpida kulusid.

ELEKTER

Eratarbijad peaks arvestama, et elektrienergia hinnale lisan- dub lepingus ka käibemaks.

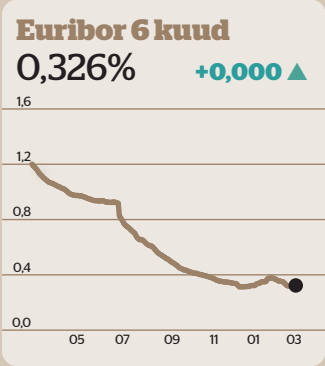
VALUUTA

Eurot on mõjutamas poliitili- sed mured euroala suurimates riikides.

INTRESS

Euroopa Keskpank ei pruu- gi enam baasintressimäärasid langetada.

VENEMAA
president Vla- dimir Putin kuulamas 18. märtsil oma residentsis Novo-Ogor- jovos Vene otseinves- teeringute fondi juhti Kirill Dmitri- jevi. Putini pressiesin- daja sõnul on president väga kriitiline Küprose plaani pärast maksustada hoiused.

FOTO: ITAR-TASS/ SCANPIX

reklaam

Ä RAHA

Kommertsbankade intressitooted

pank	jooksev hoius %		tähtajaline hoius %								
	keskmiselt kuu jäägil	kuu püsijägil	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	min summa
Danske Bank					Kontaktteeruge pangaga						
Swedbank***	0,01 (7)	-	-	-	0,06	0,16	0,26	0,36	0,46	0,56	190
Swedbank***	0,01 (7)		0,05	0,05	0,10	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	6000
Tallinna Äripank		0,05	0,10	0,15	0,20	0,40	0,50	0,70	0,90	-	200
Tallinna Äripank (3)		0,05	0,25	0,30	0,35	0,60	0,70	1,00	1,20	-	200
Nordea Pank	0,10		0,10	0,15	0,20	0,35	0,45	0,55	-	-	320
Citadele Pank	-	-	0,10	-	0,30	0,60	0,70	1,20	1,30	1,30	150
Versobank	0,05	0,10	0,50	0,60	0,70	1,00	1,30	1,50	1,70	2,00	350
DNB	0,10(7)	-	0,20	-	0,25	0,40	0,55	0,70	0,80	0,90	300
Krediidipank	-	0,01	0,15	0,25	0,30	0,55	0,75	1,00	1,20	1,20	100/200(4)
BIGBANK		-	0,15	0,20	0,25	0,45	0,45	0,90	1,25	2,00	300-1500
BIGBANK	-	-	-	-	-	0,45	0,45	0,90	1,25	2,00	1500-30 000
BIGBANK	-	-	-	-	-	0,50	0,50	0,95	1,30	2,05	üle 30 000

pank	tähtajaline hoius %, USD						
	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Danske Bank			Kontaktteeruge pangaga				
Swedbank	-	-	0,15	0,35	0,55	0,80	250
Swedbank	0,10	0,15	0,20	0,40	0,60	0,80	8400
Tallinna Äripank	0,15	0,25	0,25	0,55	0,70	0,55	200
Citadele Pank	0,10	-	0,30	0,60	0,70	1,20	200
Versobank	0,30	0,30	0,50	1,00	1,30	1,50	500
DNB	0,10	-	0,15	0,30	0,40	0,50	300
Krediidipank	0,15	0,20	0,30	0,55	0,70	0,90	100/200 (4)

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad * maks 1999 eurot ** juriidiline isik ***avades tähtajalise hoiuse internetipangas, on intressimäär kuni 0.10% kõrgem (3) personaal pang, klientidele (4) kontor is (6) internetipanga tähtajalistele hoiustele (7) päevalõpu kontojärgilt, (9) juriidilisele isikule/ eraisikule (10) LHV Pangal minimaalselt jäägil **** 2- ja 3aastaste hoiuste intressimäärade tutvumiseks kontakteeruge pangaga

Swedbank

Haarake võimalusest ja liituge 18.02.-31.03.2013 soodsalt Swedbanki pensioni III sambaga.

Swedbanki pensionifondide fondivalitseja on Swedbank Investeerimisfondid AS. Tutvuge fondide prospektidega aadressil www.swedbank.ee/fondid või lähimas Swedbanki kontoris.

Lisainfo saamiseks pöörduge Swedbanki investeerimistoe poole telefonil 613 1606 või e-posti aadressil investeerimistugi@swedbank.ee.

Ä VALUUTA

Euroopa Keskpank

EUR/SEK ▼

8,3370

Austraalia dollar	AUD	1,2446
Bulgaaria leev	BGN	1,9558
Hiina jüaan	CNY	8,0399
Hongkongi dollar	HKD	10,0351
India ruupia	INR	69,9780
Jaapani jeen	JPY	122,8800
Kanada dollar	CAD	1,3211
Korea won	KRW	1439,0400
Leedu lilt	LTL	3,4528
Läti lattu	LVL	0,7012
Norra kroon	NOK	7,5015

EUR/RUB ▼

39,9180

Poola zlot	PLN	4,1565
Rumeenia leu	RON	4,4153
Singapuri dollar	SGD	1,6157
Suurbritannia nael	GBP	0,8562
Sveitsi frank	CHF	1,2221
Taani kroon	DKK	7,4547
Tai baat	THB	38,1790
Tšehhi kroon	CZK	25,6200
Türgi liir	TRY	2,3466
Ungari forint	HUF	307,1700
USA dollar	USD	1,2929

Ä BÖRSIKAUBAD

Kütused

18.03

USD		
Nafta IPE, bbl	109,25	
Nafta NYMEX, bbl	93,21	
Mootoribensiin, t	983,00	
Diislikütus, t	949,00	
Kerge kütteõli, t	921,00	
Masuut (1% väävel), t	618,00	
Maagaas Henry Hub, btu, USD	3,941	

Põllumajandus

18.03

nael = 453,59 g		
Kohv NYBOT, Usc/nael	136,50	
Valge suhkru NYSE LIFFE, USD/t	529,80	
Kakao NYBOT, USD/t	2087,00	
Nisu NYSE LIFFE, USD/t	194,65	
Rapsiseemned NYSE LIFFE Pariis	461,25	

Allikas: Bloomberg, kella 17 seisuga

Värvilised metallid

15.03

USD/t		
Alumiinium LME	1985	
Vask LME	7811,5	
Plii LME	2255	
Nikkel LME	17195	
Tina LME	24050	
Tsink LME	1980	

Väärismetallid

18.03

USD/unts, unts = 31,1035 g		
Kuld COMEX	1605,78	
Plaatina NYMEX	1579,75	
Palladium NYMEX	765,00	
Höbe COMEX	28,92	

Riia

18.03

aktsia	sulgemis- hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Grindex	5,20	-0,95	5,22	0,67	-
Latvijas Gaze	6,33	0,00	11,95	0,59	-
Olainfarm	4,27	-1,84	6,19	1,66	-

Vilnius

18.03

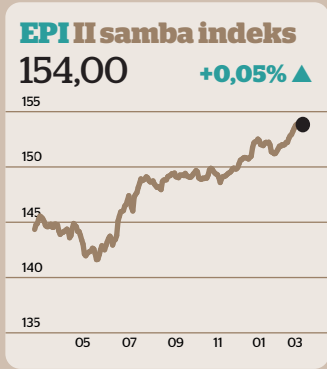
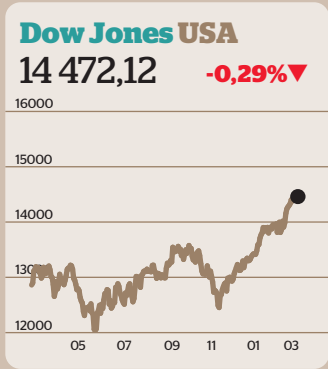
aktsia	sulgemis- hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Apranga	2,63	-0,38	-	3,6	4,1
City Service	2,000	-2,44	15,0	1,2	11,5
Invalda	2,310	0,43	-	1,1	-
Linas Agro	0,680	0,29	2,7	0,9	-
Panevezio Statybos	1,160	-2,52	19,7	0,6	-
Siauliu Bankas	0,280	-1,41	17,6	0,8	-
Snaige	0,493	0,00	-	1,8	-
TEO LT (Telekomas)	0,819	0,24	13,8	2,1	7,1

Helsingi

18.03

aktsia	hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Alma Media	4,00	-0,25	18,1	3,7	2,5
Citycon	2,39	1,27	9,9	0,8	5,6
Elisa Comm.	16,62	-0,24	12,5	3,1	7,8
Finnair	2,96	-0,67	-	0,5	-
Fortum	15,11	-0,59	9,5	1,3	-
HKScan	3,81	-1,55	13,8	0,5	4,5
Kesko	24,80	-0,72	18,9	1,1	4,8
Neste Oil	11,21	-1,84	-	1,1	3,1
Nokia	2,60	0,62	-	1,2	7,7
Olvi	22,02	-0,45	17,8	3,1	2,3
PKC Group	18,07	-0,06	15,8	2,3	3,3
Stockmann	13,33	-0,45	17,9	1,1	3,8
Stora Enso	5,14	-1,53	8,4	0,7	-
UPM Kymmene	8,73	-2,35	-	0,8	6,9
YIT	16,66	-5,72	11,7	2,0	4,5

18 INVESTOR investeerimisfondid

ÄRIPÄEV 19. märts 2013
toimetaja Romet Kreek, tel 667 0192, e-post turud@aripaev.ee
reklaamiosakond, tel 667 0105, e-post reklaam@aripaev.ee

15 aastat
Äripäeva
käsiraamatuid

Äriõigus Näidised ja kommentaarid

Valmib koostöös advokaadibürooga

VARUL www.varul.com

Autorid:

Marko Kairjak

advokaadibüroo VARUL, vandeadvokaat
käsiraamatu peatoimetaja

Anu Sander

advokaadibüroo VARUL, vandeadvokaat

Martin Tamme, Jürgen Valter, Andres Vutt, Margit Vutt,
Karin Jõks, Kersti Soodla, Maivi Ots, Viljar Peep, Mare Tropp

Raamat sisaldab kommentaare, praktilisi
juhiseid ja dokumendinäidiseid teemadel:
äriregister, osaühing, aktsiaselts

kasiraamat.aripaev.ee

Äripäev

info ja tellimine: 662 0100

FONDID

reklaam

Avaron Asset Management

15.03

	ost	müük	NAV	riski- aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Avaron Areneva Euroopa Fond A, EUR	3,42	3,54	3,47	12,49	6,85	10,29	4,13	-5,65	18 641 723
Avaroni Privaatportfell B, EUR	13,49	13,49	13,49	3,47	3,25	8,47	5,95	-	5 442 949
Avaron Ida-Euroopa Völakirjafond A, EUR	10,63	10,63	10,63	1,47	1,80	-	-	-	5 284 435

Compensa Life

14.03

	ost	müük	NAV	riski- aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Kasvuportfell, EUR	-	-	1,39	-	5,40	19,30	9,10	4,70	5 381 073
Völakirjaportfell, EUR	-	-	11,87	-	0,70	5,20	4,10	-	536 484

Kasvuportfelli mahu info on antud seisuga 28.02.2013. Völakirjaportfelli mahu info on antud seisuga 28.02.2013.

Danske Capital AS

15.03

	ost	müük	NAV	riski- aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Danske Pension 25, EUR	0,96	0,97	0,97	1,07	1,18	6,63	2,90	3,03	10 790 604
Danske Pension 50, EUR	1,12	1,13	1,13	1,47	2,10	6,89	2,87	3,24	147 612 518
Danske Pension Intruss, EUR	0,87	0,88	0,88	0,68	0,24	6,23	3,08	3,27	3 333 819
Vabatahtlik Pensionifond									
Danske Pension 100 Pluss, EUR	1,42	1,45	1,43	7,34	3,90	9,25	5,98	4,95	3 059 782
Vabatahtlik Pensionifond									
Danske Pension Intruss Pluss, EUR	0,76	0,78	0,76	2,92	0,12	5,71	3,02		193 339

Info teiste Danske Capitali ja Danske Invest fondide kohta on avaldatud veebilehel www.danskecapital.ee.

ERGO Funds

15.03

	ost	müük	NAV	riski- aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
ERGO Pensionifond 2P1, EUR	0,92	0,92	0,92	0,00	0,15	3,83	3,12	3,97	8 364 915,12
ERGO Pensionifond 2P2, EUR	1,10	1,12	1,12	1,86	1,71	4,14	2,94	1,85	40 954 351,04
ERGO Pensionifond 2P3, EUR	0,63	0,63	0,63	2,54	2,52	3,71	-	-	1 318 933,13
ERGO Pensionifond 3P1, EUR	0,85	0,87	0,86	2,04	2,04	4,92	2,48	-	410 188,47
ERGO Pensionifond 3P2, EUR	0,89	0,91	0,90	2,74	2,15	4,18	2,69	-	325 265,91
ERGO Pensionifond 3P3, EUR	0,85	0,86	0,85	3,70	3,20	1,43	-0,85	-	310 490,12

LHV Varahaldus

15.03

	ost	müük	NAV	riski- aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond L, EUR	1,38	1,40	1,40	2,04	2,56	7,45	5,78	5,95	164 222 392
Pensionifond M, EUR	1,10	1,11	1,11	1,38	1,41	6,42	4,85	6,99	25 149 383
Pensionifond S, EUR	1,17	1,18	1,18	0,78	0,31	4,87	3,89	7,49	36 793 101
Pensionifond XL, EUR	1,19	1,20	1,20	2,25	3,80	8,69	5,73	6,01	38 328 386
Pensionifond XS, EUR	1,08	1,10	1,10	0,72	0,21	5,94	4,25	7,33	8 467 529
Täiendav Pensionifond, EUR	1,31	1,32	1,32	7,85	3,88	9,38	6,07	4,35	4 847 357
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	9,09	9,18	9,18	14,12	11,89	11,68	12,49	-1,72	-
LHV Pärsia Lahe Fond B, EUR	5,81	5,87	5,87	14,18	11,89	11,68	12,48	-1,72	5 580 783
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	8,31	8,39	8,39	15,11	3,57	1,13	1,50	-0,79	-
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EUR	5,30	5,36	5,36	15,10	3,57	1,13	1,50	-	1 433 571

Nordea Pensions Estonia

15.03

	ost	müük	NAV	riski- aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Nordea Pensionifond A, EUR	0,93	0,94	0,94	2,22	3,21	4,99	4,97		49 973 090,45
Nordea Pensionifond A Pluss, EUR	0,77	0,77	0,77	2,82	4,84	5,4	5,37		5 453 259,87
Nordea Pensionifond B, EUR	0,89	0,90	0,90	1,50	1,48	5,42	4,64		10 785 973,33
Nordea Pensionifond C, EUR	0,82	0,82	0,82	0,76	-0,14	4,38	3,26		1 983 024,72
Nordea Pensionifond Aktsiad 100, EUR	1,13	1,15	1,14	11,77	6,59	6,38	6,76		3 376 939,60
Nordea Pensionifond Intruss Pluss, EUR	0,71	0,72	0,71	0,00	1,12	5,55			519 535,43

Fondivalitsejad

AVARON ASSET MANAGEMENT Narva mnt 5-58, Tallinn 10117, tel 664 4205, faks 664 4201, info@avaron.ee, www.avaron.ee
DANSKE CAPITAL AS Narva mnt 11, Tallinn 15015, tel 675 2295, faks 675 2895, funds@danskebank.ee, www.danskecapital.ee, www.danskebank.ee
ERGO FUNDS AS A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, tel 610 6500, faks 610 6501, funds@ergo.ee, www.ergo.ee

AS GA FUND MANAGEMENT Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2680, faks 680 2681, info@gafm.ee, www.gafm.ee
AS GILD PROPERTY ASSET MANAGEMENT Swiss House, Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2630, faks 680 2631, info@gildrealestate.com, www.gildrealestate.com
LHV VARAHALDUS AS Tartu mnt 2, Tallinn 10145, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee

NORDEA PENSIONS ESTONIA AS Liivalaia 45/47, Tallinn 10145, tel 710 1250, faks 710 1251, info@mandatumlife.ee, www.mandatumlife.ee
AS SEB VARAHALDUS Tornimäe 2, Tallinn 15010, tel 665 6565, faks 665 7122, fondid@seb.ee, www.seb.ee
SWEDBANK INVESTEERIMISFONDID AS Liivalaia 8, Tallinn 15038, tel 631 1606, faks 631 1636, funds@swedbank.ee, www.swedbank.ee/fondid

Maaklerifirmad

COMPENSA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP SE Roosikrantsi 11, Tallinn, tel 610 3000, faks 610 3010 info@compensallife.ee, www.compensallife.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402

VERSOBANK AS Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
DANSKE BANK Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2104
SEB ENSKILDA EQUITIES Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 6622, faks 665 6802

MANDATUM LIFE INSURANCE BALTIC SE Viru väljak 2, Tallinn, tel 681 2300, info@mandatumlife.ee, www.mandatumlife.ee
SWEDBANK AS Liivalaia 8, Tallinn, tel 631 0310, faks 631 0410

40%

käibest annab Amazonile Bazaaris kaupade müük. Hinnatõus ärritab seal müüjaid ning annab võimaluse eBayle, Wal-Mart Storesile ja Google'ile.

Niraj Shah: Kui nad tõstavad tasusid liiga palju, siis mõni müüja otsustab seal edaspidi mitte müüa.

Amazon.comis mõõbimüüja Wayfairi juhatuse esimees kommenteeris Amazon.comi teenustasu tõusu mõju.

FONDID

reklaam

Mandatum Life

15.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Investeeringute haldusteenus:									
Turvaline, EUR	114,21	113,64	113,64	-	0,56	5,33	4,09	-	-
Konservatiivne, EUR	112,52	111,41	111,41	-	1,93	1,86	2,56	-	-
Tasakaalustatud, EUR	112,14	110,48	110,48	-	2,62	-0,35	1,65	-	-
Progressiivne, EUR	107,06	104,96	104,96	-	3,48	-3,09	0,22	-	-
Agressiivne, EUR	111,41	109,23	109,23	-	3,48	-2,69	0,23	-	-
Investeeringisportfelliid:									
Mandatum Life Fixed Income Abs, EUR	139,83	139,14	139,14	-	0,66	6,12	4,63	-	-
Mandatum Life Global Food Abs, EUR	122,40	120,00	120,00	-	1,81	-6,51	0,49	-	-
Mandatum Life Emerging Opportunities Abs, EUR	106,24	104,15	104,15	-	0,59	-2,51	-1,20	-	-
Mandatum Life Global Equity Abs, EUR	139,46	136,72	136,72	-	3,34	1,11	0,18	-	-
Mandatum Life Europe Equity Abs, EUR	153,83	150,81	150,81	-	2,70	2,47	1,16	-	-

Swedbank Investeeringisfondid AS

15.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond K1, EUR	0,80	0,81	0,81	1,73	-0,27	4,17	3,08	1,27	42 092 040,18
Pensionifond K2, EUR	0,88	0,89	0,89	3,16	0,78	5,60	4,05	0,49	158 562 889,21
Pensionifond K3, EUR	1,03	1,04	1,04	5,81	2,22	6,56	5,19	0,63	402 546 437,89
Pensionifond K4, EUR	0,77	0,77	0,77	9,64	3,42	6,38	5,28		32 512 424,73
Pensionifond V1, EUR	1,19	1,20	1,20	4,16	1,17	7,43	4,72	-0,03	9 548 381,33
Pensionifond V2, EUR	0,92	0,93	0,93	7,36	3,06	7,94	5,52	-0,99	17 539 616,19
Pensionifond V3, EUR	1,08	1,09	1,09	12,05	5,24	7,62	5,59	-2,69	34 880 902,02
Kesk-Aasia Aktsiafond, EUR	4,04	4,14	4,08	19,43	5,51	-11,09	-6,79	-16,00	5 772 634,31
Ida-Euroopa Aktsiafond, EUR	8,50	8,71	8,58	23,66	0,99	15,42	3,84	-14,43	29 258 929,81
Ida-Euroopa Kinnisvara Af, EUR	3,41	3,49	3,44	23,46	3,57	10,37	-4,03	-21,82	7 929 873,99
Fondifond 100, EUR	10,05	10,31	10,15	14,69	6,14	6,42	5,44	-1,72	63 927 269,65
Fondifond 30, EUR	11,16	11,44	11,27	5,47	2,02	6,91	4,15	1,30	14 426 379,70
Fondifond 60, EUR	10,74	11,01	10,85	9,48	3,79	6,82	5,15	-0,01	52 197 723,56
Venemaa Aktsiafond, EUR	15,95	16,35	16,11	23,18	5,79	-0,90	3,26	-7,73	50 123 650,89

AS SEB Varahaldus

14.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
SEB Energiline Pf, EUR	0,739	0,746	0,746	2,85	3,62	3,35	2,34		9 193 313,69
SEB Konservatiivne Pf, EUR	0,902	0,911	0,911	0,84	-0,17	2,81	3,11	4,34	54 003 660,20
SEB Optimaalne Pf, EUR	0,827	0,835	0,835	0,99	1,18	2,76	2,50		12 898 313,98
SEB Progressiivne Pf, EUR	0,958	0,968	0,968	1,63	2,03	3,88	2,76	-1,21	272 372 032,77
SEB Aktiivne Pf, EUR	0,923	0,942	0,932	12,67	4,78	3,81	3,94	-1,81	13 933 116,69
SEB Tasakaalukas Pf, EUR	1,131	1,154	1,143	3,79	0,82	3,10	2,71	-0,43	10 482 350,88
SEB Aktiivne Fondifond A, EUR	7,185	7,330	7,257	11,07	4,170	4,970	5,430	-4,630	4 161 007,66
SEB Dünaamiline Fondifond A, EUR	8,505	8,677	8,591	7,59	2,440	3,620	4,850	-3,160	6 010 702,18
SEB Tasakaalukas Fondifond A, EUR	10,680	10,895	10,788	3,39	0,800	5,840	4,750	1,220	1 135 007,40
SEB Ida-Euroopa Võlakirjafond A, EUR	13,136	13,136	13,136	5,18	-0,160	8,330	6,630	5,690	62 239 926,24
SEB Kasvufond A, EUR	6,564	6,696	6,630	21,85	-0,460	5,080	0,500	-5,590	14 861 127,28
Vahendatavad Fondid *									
SEB Corporate Bond Fund, EUR	1,505	1,505	1,505	2,91	0,000	6,590	4,860	4,990	422 140 000,00
SEB Danish Mortgage Bond Fund, EUR	128,845	128,845	128,845	2,94	-0,330	3,330	4,990	5,260	157 500 000,00
SEB High Yield Fund, EUR	130,054	131,355	130,054	3,88	1,640	9,380	-	-	1 959 860 000,00
SEB Short Bond Fund EUR	1,271	1,271	1,271	0,21	0,160	-0,080	0,040	-	55 910 000,00
SEB Strategy Balanced Fund	105,990	107,050	105,990	-	2,640	-	-	-	285 560 000,00
SEB Strategy Defensive Fund	105,482	105,482	105,482	-	1,540	-	-	-	196 920 000,00
SEB Strategy Growth Fund	108,370	109,454	108,370	-	5,540	-	-	-	201 170 000,00
SEB Strategy Opportunity Fund	106,338	107,401	106,338	-	4,130	-	-	-	296 300 000,00
SEB Eastern Europe Fund ex Russia, EUR	2,843	2,901	2,872	20,11	0,840	10,890	1,770	-3,230	163 970 000,00
SEB Eastern Europe Small Cap Fund, EUR	2,643	2,697	2,670	16,15	5,200	-1,070	-5,370	-5,990	73 040 000,00
SEB Russia Fund, EUR	9,863	10,063	9,963	24,49	3,100	-10,660	-0,750	-1,400	308 310 000,00

* Vahendatavate fondide tagasivõtmis- ja väljalaskehindude saab vaadata www.seb.ee/fondikursid. Fondide mahud on seisuga 31.01.2013.

Trigon Funds

15.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Arenevat Turgude Agrisektori Fond, EUR	88,97	91,69	90,79	22,75	6,05	-11,06	-20,75		2 288 435
Arenevat Turgude Finantssektori Fond, EUR	176,82	182,23	180,43	17,85	8,91	7,73	0,56		4 955 392
Uus Euroopa Kasvufond, EUR	13,46	13,94	13,67	21,15	5,93	6,51	-6,00	-11,82	1 842 322
Uus Euroopa Fond, EUR	20,35	21,07	20,66	13,67	1,45	11,77	8,49	-3,35	22 351 443
Venemaa Top Picks Fond, EUR	19,99	20,70	20,29	25,90	-2,24	-11,94	5,08	-0,26	9 553 727

pollumajandus.ee

26. märts

Oru hotell Tallinnas

PÄEVAKAVA:

Seminari sissejuhatus.

Seminaripäeva modereerib Baltic Agro ASi arendusdirektor **MARGUS AMEERIKAS**

Mida pidada silmas rendilepingu sõlmimisel ja lõpetamisel?

Advokaadibüroo Aivar Pilv advokaat **KARIN PLOOM**

- Rendilepingu olemus ja erisused;
- Poolte õigused ja kohustused;
- Rendilepingu lõppemine ja õiguskaitsevahendid.

Rahvusvahelise müügilepingu erisused.

Advokaadibüroo Aivar Pilv vandeadvokaat **ILMAR-ERIK AAVAKIVI**

- Lepingupartneri õigusvõime kindlakstegemine;
- Müügilepingu eseme määratlemine;
- Poolte õigused ja kohustused ning õiguskaitsevahendid;
- Rahvusvahelisele müügilepingule kohaldatav õigus ja kohtualluvus.

Rahvusvahelised tarneklauslid ning Euroopa Liidu regulatsioon põllumajandustoodete müügi kohta.

Advokaadibüroo Aivar Pilv vandeadvokaat **TAMBET LAASIK**

- Tarnekokkulepetest üldiselt;
- Incoterms tarneklauslid;
- Euroopa Liidu regulatsioon põllumajandustoodete müügi kohta.

Finantseerimisvõimalused põllumajandusseadmete omandamisel – kas eelistada laenu või liisingut?

Advokaadibüroo Aivar Pilv vandeadvokaat **MERILIN VALDMAA**

- Põllumajandusseadmete omandamise finantseerimise võimalused;
- Laenu- ja liisingulepingute olemus ja õiguslik regulatsioon;
- Laenu- ja liisingulepingute olulisemad erisused.

Seminari lõpetamine.

Baltic Agro ASi arendusdirektor **MARGUS AMEERIKAS**

OLULISED
LEPINGUD
PÕLLUMAJANDUS-
SEKTORIS

Seminari eesmärgiks on anda ettevõtjale ülevaade enamkasutatavate lepingute olemusest, vormistusest, sisust ja nende lepingutega seotud kohustustest ning vastutusest. Seminari sihtgrupiks on kõik põllumajandussektoris tegutsevad ettevõtjad.

ADVOKAADIBÜROO AIVAR PILV
AIVAR PILV LAW OFFICE

Äripäev

Seminari **soodushind** kuni 20.02.2013 registreerudes 119 eurot (+km). Hiljem registreerujatele 169 eurot (+km). Info ja registreerimine telefonil 55 53 3789 või e-posti aadressil meelika@pollumajandus.ee, registreerimine@aripaev.ee

www.pollumajandus.ee

Joachim Fels: Maks on muretsema panev pretsedent võimalike süsteemsete tagajärgedega, kuna teiste perifeeriamade hoiustajad võivad karta analoogset kohtlemist.

Morgan Stanley peaanalüütik kommenteeris Euroopa nõuet panna kõik Kupro hoiustajad vastutama oma hoiustatud raha maksustamisega, et teised euroala riigid abistaksid Kupro.

TÕUSJAD

Marks & Spencer

401,90 GBp

+7,89%

Hewlett-Packard

22,75 USD

+2,57%

Citycon

2,39 EUR

+1,27%

Verizon Comm.

48,58 USD

+1,16%

Apple

448,76 USD

+1,15%

Vodafone

185,10 GBp

+1,01%

Sära kaotanud kuld sai tuge euroala kriisi värskest ohvrilt Kupro. Sellest, et hoiustajate raha kallale minek ei ole euroala otsustajate vaate kohaselt enam midagi taunitavat.

Hoiused ei ole enam turvaline säästuvalik

Euroala sund, et Kupro hoiustajad kannataksid riigi päästepaketis kaotusi pankades hoiustatud raha arvel, sunnib muutma vaadet, nagu oleks pankades hoiustatud või arvelduskontodel olev raha mingis mõttes turvaline.

Olin üllatunud, kui investeerimisnõustamisel ühes Eesti pangas investeringu sobivuskontrollis selgus, et investeerimishoius ei ole riskiva, kuna riskipreemia kaotus tähendab riski kapitalile. Täpselt sama moodi peaks nüüd suhtuma kustahes euroala riigi pangas raha tähtajalisel, säästuhoiusel või arvelduskontol hoides.

Kupro se kehtis ja formaalselt kehtib hoiuste kaitse 100 000 euro ulatuses. Inimesed olid heausklikud arvates, et nende hoiused pankades on kindlad. Saksakeelsete maade vedamisel, EKP ja IMFi heakskiidul aga nõudis euroala, et kõik Kupro pankades raha hoiustajad peavad kandma kaotusi. Kupro enda president ja ministrid ei olnud ideest vaimustunud ning ei tulnud ka nii hullumeelse idee peale.

Laiemalt tähendab see uut olukorda, kus mistahes riigi või panga raskustesse sattumise korral, kui riik vajab abi, võivad teised riigid nõuda mistahes totraid tingimusi. Ma olin sügavalt skeptiline, et euroala ministrid on nii vastutustundetud, et oma tegevusega tõstavad süsteemse kriisi riski. Kui ministrid soovivad abipaketi raames mängida sellega, et mõne riigi pankades algaks pangajooks ehk hoiuste väljavõtt pankadest, kuna säästjad avastavad ühel kenal päeval, et ülekandeid ei saa teha ja sularaha saab automaatidest otsa ning pankade ukSED on suletud, et viia läbi hoiustatud summade vähendamine, mida nimetatakse hoiuste maksuks. Sisuliselt tähendab see praktikas, et kui valitsusel on raha puudu, siis teiste riikide ässitusel – et mitte öeldes nõudes – on neil enam kui õigus konfiskeerida eravarasid. Ka meie euroala liikmena ei saa olla kindlad – euroala otsustajate hulluse eest ei ole keegi ka tulevikus kaitstud.

Kui räägime hoiuste garantiist, tähendab see vaid, et pankade raskuste korral kompenseeritakse hoiustatud raha (kui selleks on raha). See ei tähenda, et valitsus ei tohiks minna inimeste ja ettevõtete pankades hoiustatud varade kallale.

ROMET KREEK
romet.kreek@aripaev.ee

Ma olin sügavalt skeptiline, et euroala ministrid on nii vastutustundetud, et oma tegevusega tõstavad süsteemse kriisi riski.

DIVIDEND

Apple'lt oodatakse dividendi tõstmist

Analüütikud ootavad, et Apple tõstab kvartalidividendi vähemalt 50%, vahendas Bloomberg.

Analüütikute ootuse kohaselt tõstab Apple kvartalidividendi 56 protsenti, 4,14 dollarile aktsia kohta. See teeks dividenditootluseks 3,7 protsenti, mis ületab 86 protsenti S&P 500 indeksisse kuuluvate ettevõtete dividenditootlust.

Apple suudab maksta välja dividendi jooksust rahavoost, minemata välismaal teenitud kasumi kallale, mis tooks kaasa ekstramaksud, ütles Piper Jaffray analüütik Gene Munster.

TELERIÄRI

Panasonic väljub plasmateleriarist

Panasonicu aktsia hind tegi eile Tokio börsil kuue nädala suurima tõusu, kuna ajaleht Nikkei raporteeris, et ettevõtte kaalub plasmateleriarist lahkimist ning võib ka müüa tervishoiuäri, vahendas Bloomberg. Aktsia hind tõusis eile 4,9 protsenti, 722 jeenile.

“Ettevõtte vaatab erinevaid strateegiaid oma teleriarist jaoks,” ütles eile pressiesindaja Chieko Gyobu.

Jaapani suuruselt teine teleritootja koondab ja müüb varasid. Ettevõtte prognoosis, et märtsi lõpus lõppeval majandusaastal saadakse 765 miljardi jeenine kahjum. President Kazuhiro Tsuga plaanib kärpida üksuste arvu 88-lt 56-le. Fokuseeritakse äridele, kus kasumimarginaalid on laiemad.

SPEKULATSIOON

Marks & Spenceri aktsia rallib

Tallinaski poodidega esindatud Marks & Spenceri aktsia tegi eile suurima tõusu alates 2009. aasta märtsist. Bloombergi teatel põhjuseks spekulatsioon, et Katari investimisfond kaalub ettevõttele kaheksa miljardi naelase pakumise tegemist.

LANGEJAD

Yit

16,66 EUR

-5,72%

VTB Bank

0,05 RUB

-5,10%

Ruukki Group

0,42 EUR

-4,55%

Sberbank

3,28 RUB

-4,49%

Barclays

306,05 GBp

-4,37%

RBS

295,60 GBp

-3,99%

Oma tegevusega kutsub euroala esile Kupro pankadest hoiuste pagemise ja usaldamatuse kasvu. Hoiuste maksustamine on leebe väljend, sisuliselt konfiskeeritakse osa hoiustatud rahast.

Proovi Äripäeva 6 nädalat ainult 10 € eest ja võida uus iPad Mini või MacBook Air!

Kõigi tellijate vahel loositakse välja **62** suurepärase auhinda koguväärtusega üle **6500 €**.

www.aripaev.ee/proovi

